

Borgmester Hans Tofts tale ved 2. behandling af Gentofte Kommunes budget 2020

Mandag d. 4. november 2019

Vi har en lang tradition for brede forlig i Gentofte Kommune. Budget 2020 er anden-året af forligspartiernes toårige budgetaftale. Jeg er helt sikker på, at det er et gode for både borgerne og kommunens ansatte, at der bliver tænkt i et toårigt perspektiv, så der er overblik, ro og tid til at føre initiativerne ud i livet. Faktisk har Budgetaftale 2019/2020 et firårigt perspektiv på de udfordringer, Gentofte Kommune skal finde løsninger på bl.a. sammen med borgerne.

Forligspartierne har – som for to år siden - i fællesskab gjort status for budgetaftalen og jeg vil gerne sige tak til forligspartierne for det positive, konstruktive og tillidsfulde samarbejde og for den gode og konstruktive dialog, som altid holdes i en god tone. Jeg har på forligspartiernes vegne sendt vores 'Status for Budgetaftale 2019/2020' til Kommunalbestyrelsen.

Et af de områder, som forligspartierne har fokus på, er ældreområdet. Man hører og læser meget om det stigende antal ældre. Det er glædeligt, at mange lever længere og har flere sunde leveår. Kommunalbestyrelsen har i god tid taget højde for denne udvikling:

- Tranehaven er ved at blive ombygget, så borgerne får bedre forhold under deres ophold
- Ordruplunds 39 boliger bliver en del af Tranehaven og i stedet opføres et tilsvarende antal boligerne ved Jægersborghave tillige med 33 nye boliger. De 72 nye plejeboliger på Jægersborghavegrunden forventes klar til indflytning i efteråret 2021
- 28 nye moderne ældreboliger ved Nymosehave forventes at være færdige i medio 2021
- Og et opgaveudvalg skal komme med anbefalinger til fremtidens boligformer for seniorer

Budgetaftale 2019/2020 indeholder mange andre vigtige elementer: Der er blandt meget andet investeret i at styrke beskæftigelsesindsatsen, og der er blevet givet midler til folkeskolen – både til almen og specialområdet. Der er også stort fokus på ungdområdet. Det er jeg sikker på, at vore forligsparter vil sige mere om i deres taler.

Budget 2020 bygger som altid på økonomisk ansvarlighed, robust økonomi og langsigtet økonomisk balance. Budgettet overholder Økonomaftalen mellem KL og Regeringen og indeholder en uændret kommunal beskatning – som også i år betyder, at Gentofte Kommune har landets laveste beskatning og grundskyld og med lave administrationsudgifter.

Samtidig har vi landets højeste udligningsbidrag – i 2020 skal Gentofte Kommune betale 3,3 mia. kr. til andre kommuner i udligningsbidrag. Det er 57 pct. af vores indkomstskat. Helt frem til og med 28. juli betaler borgerne i Gentofte Kommune skat til landets øvrige kommuner. Det vil sige, at det er først, når vi borgere begynder at vende hjem fra sommerferie, at vi betaler skat til vores egen kommune. Hvordan nogen kan mene, at vi skal betale endnu mere, er mig ubegribeligt.

Sammen med de øvrige hovedstadskommuner gør vi, hvad vi kan i 'Stop Forskelsbehandlingen' for at forklare Christiansborg, hvad der er ret og rimeligt. Vi mener, at udligningen skal hvile på fair og gennemskuelige kriterier, og at kriterierne bør tage højde for de meget store forskelle i leveomkostninger i de forskellige dele af landet. Det argument er netop blevet underbygget af nye tal fra Realkredit Danmark, som viser, at det årlige rådighedsbeløb for en almindelig familie i hovedstadsområdet er 74.000 kr. mindre, end hvis familien bor i Nordjylland. Det vil sige, at en familie i Nordjylland har over 6.000 kr. ekstra om måneden. Hvis vi medregner familiens afdrag på hus, stiger forskellen fra 74.000 kr. til 139.000 kr. om året.

I Gentofte Kommune er vi ikke modstandere af udligning. Vi vil gerne hjælpe kommuner, som ikke har samme forudsætninger, som vi har i Gentofte Kommune, men udligningen har taget overhånd.

- - - - -

Jeg vender tilbage til budgetaftalen. Sidste år valgte vi forligspartier at kalde budgetaftalen "Gentofte – vi skaber sammen" for at understrege, hvor vigtigt, det er, at borgere og virksomheder er med til at skabe gode løsninger for vores kommune. Det er positivt at opleve, hvordan borgere og virksomheder ønsker at deltage i dialogen med kommunen. Det vil jeg gerne sige tak for.

En stor tak til alle, der bidrager med værdifulde idéer og initiativer, som bygger på borgernes virkelyst og behov. Udviklingen af Gentofte Kommune skal ske sammen med borgerne. Vi skaber sammen det Gentofte, som er et godt sted at leve, bo og arbejde.

Vi har en lang tradition for at inddrage og være i dialog med borgerne. Det sker i råd, brugerbestyrelser, borgermøder, samarbejde med foreninger og siden 2015 i 32 opgaveudvalg, hvor borgere og politikere har arbejdet med udvalgte emner. Flere og flere kommuner benytter sig af sådanne udvalg – og Region Hovedstaden er nu også i gang. Men intet sted har man taget skridtet så fuldt ud, som vi har gjort i Gentofte. Vi bygger på den direkte dialog mellem borgere og kommune, hvor vi gennem dialogen videreudvikler ideer og løsninger i fællesskab.

Siden oktober 2018 har Kommunalbestyrelsen vedtaget anbefalinger fra fire opgaveudvalg: Ny udskoling, Arkitekturpolitik, Indretning af ungdomsboliger og Tryghed i Gentofte. Om det sidste glæder det os, at justitsministeren og transportministeren har udtrykt stor interesse for de nye tanker om, hvordan man kan nedbringe antallet af indbrud, som opgaveudvalget 'Gentofte fri for tyveri' er kommet frem med. Forligspartierne afventer nu, hvilke konkrete muligheder der kommer ud af, at ministeriernes embedsmænd sammen med Gentofte Kommune undersøger både problemstillinger og muligheder for, at kommunen kan få lov til at gå de foreslåede nye veje for at sænke antallet af indbrud. Nævnes skal i denne forbindelse, at Kommunalbestyrelsen har bevilget midler til opgaveudvalgets øvrige anbefalinger om kommunikation, nabohjælp og tryghedsambassadører.

Vi lægger stor vægt på, at borgere, der har været medlemmer af et opgaveudvalg, kan følge med i, hvordan deres anbefalinger bliver omsat til virkelighed. Derfor har vi fra årsskiftet indført, at borgerne får den samme status på arbejdet, som forvaltningen løbende udarbejder til de politiske udvalg.

Vi er i gang med skabe endnu mere sammen i de ni opgaveudvalg, der arbejder i øjeblikket: Om bl.a. FN's verdensmål, om Unges sundhed og trivsel, om Byens hus og andre emner, som er vigtige for udvikling af Gentofte Kommune.

Og vi fortsætter. Et opgaveudvalg har netop afsluttet sit arbejde med anbefaling af nye tiltag og initiativer for at skabe sammen. Principperne skal guide både borgere og kommune, når vi udvikler nyt. Hvad enten det er på borgernes eller kommunens initiativ. Hvad enten det sker i opgaveudvalg eller i det daglige møde mellem borger og kommune i daginstitutionen, i plejeboligen eller i et af de grønne områder. For rigtig meget af det, vi er sammen om, foregår i hverdagen. Fx når en ide fra forældre på en skole bliver grebet og gjort til virkelighed. Når unge skaber deres eget fritidstilbud i Byens hus. Og når borgere engagerer sig i at gøre Gentofte mere bæredygtig.

Opgaveudvalget 'Vi skaber sammen' fremlægger sine anbefalinger for Kommunalbestyrelsen i november. Opgaveudvalget arbejder blandt andet med seks principper for at skabe sammen:

- gøre det nemt
- lytte først
- skabe tydeligere rammer
- bygge bro
- fasholde virkelyst og
- sikre fremdrift.

Opgaveudvalget kommer også med anbefalinger til nye former for dialog. Vi ser frem til at arbejde videre med opgaveudvalgets anbefalinger.

Som jeg startede med at sige, så har budgetaftale 2019/2020 et firårigt perspektiv. På baggrund af den bruttoliste, som er i budgetaftalen, har Kommunalbestyrelsen den 28. oktober 2019 besluttet, at der skal igangsættes tre nye opgaveudvalg i løbet af 2020:

- Fremtidens boligformer for seniorer
- Udnyttelse af det fysiske rum til fællesskaber
- Bibliotekernes videreudvikling som kulturhuse

For at afprøve nye former for dialog vil forligspartierne afprøve én eller flere tænketanke, hvor ledere fra offentlige- og private virksomheder og organisationer sammen med eksperter og forvaltning drøfter modeller og metoder for fx brug af data og for forretnings- og organisationsudvikling, herunder økonomistyring og indkøb.

Der foregår mange spændende og positive ting i Gentofte Kommune. I denne forbindelse skal der lyde en stor tak til kommunens mange medarbejdere, som hver dag præsterer sikker og stabil drift af kommunens mange opgaver. Det gælder både kerneopgaven, hvor medarbejderne bidrager til omsorg og dygtiggørelse af kommunens børn og unge, sørger for spændende og relevante kultur og fritidstilbud, støtter kommunens ældre borgere og passer kommunens veje og parker. Og det

gælder kommunens medarbejdere i de understøttende funktioner. Tak til alle medarbejdere for jeres store indsats i det daglige.

Jeg vil også gerne sige tak til vores mange tillidsrepræsentanter og medlemmerne af MED-grupperne for det store arbejde, I gør for jeres kollegaer og for at udvikle kommunen sammen med ledelsen og os politikere.

Ud over budgetforslaget og forligspartiernes status for budgetaftalen foreligger der igen i år ændringsforslag fra Enhedslisten. Jeg skal på den konservative gruppes vegne anbefale, at der stemmes imod Enhedslistens ændringsforslag, og at forligspartiernes status-redegørelse tages til efterretning.

Borgmester Hans Tofts skriftlige beretning

2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget 2020

Velfærdsteknologi, digitalisering og data

Digitalisering, data og velfærdsteknologier spiller en stadig større rolle i den løbende udvikling af vores service til borgerne.

Udvikling af datastrategi

Det er en klar ambition i Gentofte Kommune at bruge data til at tilbyde borgerne målrettede og personlige ydelser. Med den teknologiske udvikling er data blevet et aktiv i sig selv. Vi ønsker at udnytte mulighederne i data, uden at det går ud over borgernes mulighed for at have kontrol over egne data. Derfor er vi i gang med at udarbejde en ambitiøs og langsigtet strategi for, hvordan vil blive endnu bedre til at bruge data til at forbedre opgaveløsningen og udvikle kerneopgaven. Vi ønsker at gå foran og sætter høje standarder for, hvordan vi sammen med borgere og virksomheder kan skabe værdi med data.

Børne- og ungeområdet

Børn og unge skal lære at bruge teknologi aktivt. Derfor underviser og arbejder vi med nye teknologier på alle områder. Fx har alle elever på skolernes 4. årgange modtaget en micro-computer (en såkaldt BBC micro:bit), som de kan bruge til selv at kode og lære at være kreative skabere med teknologi.

Programmering er også en del af projektopgaven på 8. og 9. årgang, hvor udnyttelse af teknologier er formålet med de DIGI LABs, der gennemføres som forberedelse til projektopgaven. Eleverne programmerer selv robotter, og børnenes egne erfaringer med at programmere robotter danner grundlag for deres projektopgaver.

Der er i Budgetaftale 2019-2020 afsat yderligere midler til digitalisering af folkeskolerne i. Midlerne bliver brugt til udskiftning af computere til lærere og elever, til digitale læremidler og til deltagelse i First Lego League.

Der kommer hele tiden nye apps på markedet. Vi afprøver dem og når vi finder de rigtige, kan selv helt simple apps have meget stor betydning for den enkelte. I VEL-TEK projektet afprøvede vi en lang række apps og nye teknologier, og vi er nu i færd med at udbrede projekterfaringerne, så endnu flere kan have glæde af f.eks. læse- og skrivevæktøjet AppWriter, sygeundervisningsrobotten AV 1, som giver syge børn mulighed for at deltage i skolen hjemme fra sygesengen, eller GPS apps, der for nogle børn med særlige behov, gør det nemt og trygt selv at finde vej til og fra skole. GPS apps er et eksempel på arbejdet med at lære udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov at udnytte smartphones, tablets og andre teknologier til at mestre deres eget liv og øge deres muligheder for et selvstændigt liv.

Udbredelse af VEL-TEK erfaringerne sker i form af et længerevarende kompetenceudviklingsprogram hvor medarbejdere, ledere og chefer arbejder i praksis med nye teknologier, innovation og værdiskabelse

I 2019 erstattes Skoleintra af Aula. I 2020 implementeres Aula ligeledes på dagtilbudsområdet. Det betyder, at forældre får den samme kommunikationsindgang for deres børn hele vejen fra børnene begynder i vuggestuen til de som unge mennesker går ud af folkeskolen. Aula er en brugervenlig og sikker kommunikationsplatform for forældre, elever og ansatte og giver i højere grad borgerne adgang til egne data og læringsmaterialer.

Voksenområdet

Øget livskvalitet og selvhjulpethed er fortsat i centrum af vores arbejde med velfærdsteknologi og digitalisering på voksenområdet. Vi udbreder teknologier, der kan lette borgernes hverdag; teknologier, der understøtter samarbejde mellem borgere og kommunen; og teknologier, der sikrer den mest optimale faglige indsats for vores borgere.

Vi anvender såvel almen kendte teknologier som nye, innovative løsninger. Det er f.eks. anvendelsen af SMS-beskeder, som bruges til kommunikation og påmindelser om aftaler mellem borger og sagsbehandler. Det er brugen af intelligente lysinstallationer, der understøtter borgernes døgnrytme ved at være aktiverende i dagtimerne og beroligende om aftenen. Og det er anvendelsen af et innovativt sensorplaster (udviklet i Gentofte og nomineret til Digitaliseringsprisen) til borgere med demens, der giver en meget god indsigt i borgernes aktivitetsmønster og fortæller, hvornår borgeren er rolig, om soverytmen er god eller om nætterne er meget urolige. Personalet og læger kan bruge data fra sensorplasteret til at sikre en optimal faglig indsats og medicinering for den enkelte borger og derved øge borgernes sundhed og trivsel samt pårørendes tryk.

Tryk står f.eks. også i centrum af anvendelsen af GPS-sporing, så personer, der har svært ved at orientere sig, får bedre mulighed for at gå ture og fortsætte deres daglige aktiviteter uden for hjemmet. At kunne fortsætte ens sædvanlige daglige aktiviteter understøttes også af vores brug af videokommunikation med borgere i eget hjem. Det er f.eks. Virtuel Bostøtte, som er socialpædagogisk støtte via videosamtaler til borgere med psykisk sygdom.

Vi vil blive ved med at udbrede vores anvendelse af teknologier, som vil omfatte alt fra bedre digitale selvbetjeningsløsninger, til innovative måder at bruge data og nye sensorer. Således vil vi fremme brugen af digitale løsninger på hjælpemiddelområdet med implementering af en digital servicestrategi, som blandt andet skal føre til nemmere og mere effektive måder på at søge om hjælpemidler.

Vi vil fortsætte vores gode samarbejde om velfærdsteknologi- og digitale løsninger med Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal kommuner, hvor vi i den kommende tid har fokus på fælles aktiviteter om bedre anvendelse af sundhedsdata, brugen af sensorer og løsninger til digital selvtræning af borgere med hjerneskader. Der arbejdes f.eks. med Virtuel Bostøtte og Smart Home teknologier. Med et øget brug af Virtuel Bostøtte foregår kontakten mellem bostøtte og borgeren via en skype-forbindelse på smartphone, tablet eller PC. Virtuel Bostøtte giver en øget fleksibilitet og frihed ved også at kunne bruges, når borgeren er på indkøb, på uddannelse eller ferie. Med Virtuel Bostøtte vil borgerne opleve mere livskvalitet og selvhjulpethed i hverdagen.

Sundhedsområdet

Vi arbejder også med nye digitale løsninger på sundhedsområdet. Ud over telemedicin vil borgerne i fremtiden lettere kunne betjene sig selv digitalt. Det kan eks. være, når man skal søge ortopædiske sko eller andre lignende hjælpemidler.

For at sikre ensartet og fælles faglig dokumentation indføres Nexus som fælles IT system for alle enhederne i Pleje og Sundhed. Det forventes, at alle moduler er implementeret med udgangen af 2020. Systemet forventes at blive anvendt af ca. 1.200 medarbejdere, der skal håndtere borgernes pleje- og sundhedsoplysninger i et fælles system, i stedet for som tidligere i en række forskellige IT systemer.

I 2020 vil Pleje og Sundhed via puljemidler fra Sundhedsstyrelsen afprøve digital hjemmevejledning, så borgere der fx har vanskeligt ved at betjene offentlige IT systemer som fx Nem IT, Borger.DK, Skype mv. kan få vejledning i hjemmet, og på den måde forebygge evt. tendens til ensomhed, isolation o.lign.

Gentofte – et godt sted at være barn og ung

Gentofte Kommune skal fortsat være et godt sted at være barn og ung. Det arbejder vi for ved at sikre god sammenhæng mellem børne- og ungeområdet med afsæt i visionerne for hhv. 0 - 6 års området, skoleområdet, En Ung Politik og Strategi for fællesskaber for børn og unge.

Tryghed, Leg og Læring - Børn forandrer verden

Kvalitet i dagtilbud er kontinuerligt i fokus i Gentofte Kommune. Udgangspunktet er visionen – 'Tryghed, Leg og Læring - Børn forandrer verden'. Forskning viser, at kvaliteten af et barns dagtilbud har stor betydning for barnets udvikling, læring og trivsel – også på længere sigt. I Danmark går stort set alle børn i dagtilbud, og det har de senere år ført til et stærkt fokus og interesse på såvel kommunalt som nationalt niveau for kvaliteten på 0-6 års området.

I Budgetaftale 2019-2020 blev der afsat midler til at forbedre rammerne på udvalgte institutioner for at understøtte den nye bæredygtige struktur. Midlerne blev afsat til ombygning af køkken i daginstitutionen Adelaide samt til udvidelse af eksisterende køkken i Helleruphøj (Maglehøj), og til en legepladspulje, som er udmøntet i 2019 til ekstraordinær renovering af legepladser.

Den 1. juli 2018 trådte en ny lov for dagtilbudsområdet i kraft. Det centrale omdrejningspunkt er en ny og styrket pædagogisk læreplan, som hvert enkelt dagtilbud skal udarbejde for deres respektive børnegrupper i alderen 0-2 år og børnegruppen over 3 år. Den styrkede læreplan tager udgangspunkt i seks nye læreplanstemaer og et fælles pædagogisk grundlag, der gælder for alle dagtilbud i Danmark. Den skal bl.a. beskrive hvordan man samarbejder med forældre, hvordan man inddrager lokalsamfundet samt hvorledes der læringsmæssigt skabes sammenhæng til 0. klasse. Vi har i Gentofte Kommune arbejdet med den fælles pædagogiske læreplan siden 2012. Der arbejdes nu videre med pædagogiske læreplaner inden for rammen af den nationalt vedtagne styrkede pædagogiske læreplan. Områdets fokus på kvalitet afspejler sig i udvælgelsen af indsatser og uddannelser inden for f.eks. sprog, inklusion, digitalisering m.m.

Gentofte Kommune har fået tildelt 2,1 mio. kr. fra det daværende Børne- og Socialministerium til kompetenceudvikling af alle faglige ledere, 114 faglige fyrtårne fra 46 institutioner og dagplejen. Implementeringen af de pædagogiske læreplaner sker også ved, at vi har iværksat en bred kompetenceudvikling for det pædagogiske personale.

Implementeringen af de pædagogiske læreplaner foregår i samarbejde med Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Gladsaxe kommuner i regi af 4 kommunesamarbejdet. Målsætningen med samarbejdet om kompetenceudvikling er, at alle medarbejdere i de fire kommuner får færdigheder og kompetencer til at omsætte forskningsbaseret viden om pædagogisk høj kvalitet til arbejdet i praksis med fokus på børns udvikling, læring og trivsel. Herudover har lederne på dagtilbudsområdet fokus på læringsledelse, som ledelsesmæssigt vidensgrundlag og tilgang. Desuden har vi også et særligt fokus på samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene som et afgørende element i arbejdet med at skabe dagtilbud af høj kvalitet.

Madkultur

I Gentofte Kommune skal børn og unge arbejde med og lære om madkultur lige fra vuggestuen, til de forlader kommunens skoler, så de udvikler en madkultur, hvor der skabes sammenhæng mellem selv at lave mad og at træffe de sunde madvalg. Madkulturen skal være så stærk, at børn og unge bærer den med sig videre i deres voksne liv og får et langt og sundt liv. Det arbejder vi med ved følgende initiativer:

- Haver til Maver i Bernstorffsparken er blevet udvidet, så endnu flere børn fra daginstitutioner og skoler kan få fingrene i mulden og lære om madens vej fra jord til bord, om naturen, om økologi, om madkvalitet og sund levevis. Der er nu 48 haver i parken. Det betyder, at en lang række af kommunens 4. og 5. klasser og daginstitutioner kan få en have. I 2019 fik ca. 1000 børn gavn af Haver til Maver.
- Med Minihaver til Minimaver på Korsgårdsvej over for Skovshoved Vuggestue har helt små børn på 1-4 år fra seks institutioner også fået jord under neglene. Her udvikler børnene deres sanselige bevidsthed ved at se processen fra frø til blomst, ved at dufte og smage egne afgrøder, og ved at have ansvar for deres egne kasser og opleve glæden ved at se tingene gro. Senest har også Dagplejen i Villa Bagatelle på Jægersborg Alle fået mulighed for at etablere nyttehaver.
- Ti daginstitutioner har i 2019 afprøvet, hvordan madkulturen kan styrkes ved at engagere forældrene og i højere grad inddrage børnene i madlavning. Forskning viser, at hvis børn skal blive motiveret til at spise sundere, er det ikke nok at give dem ernæringsmæssig rigtig mad; det handler i høj grad også om at skabe en god spisesituation og et fællesskab om måltidet. Derfor vil køkkenpersonalet i ti daginstitutioner blive uddannet til at inspirere forældrene til, hvordan de kan have børn med i køkkenet.
- De to daginstitutioner Ribisgården og Børn og Miljø, Skovvej, etablerer i 2019 udendørs køkkenfaciliteter for derved at styrke børnenes madmod, læring og lyst til udeliv.
- Tjørnegårdsskolen arbejder med at synliggøre sit arbejde med forståelsen for en bæredygtig verden ved blandt andet at anlægge en skolehave, hvor ikke kun børnene, men også deres forældre vil blive inddraget.

Læring uden grænser

Børn og unge på vores skoler klarer sig rigtig godt. Med udgangspunkt i skolevisionen Læring uden grænser arbejder vi løbende med at styrke deres læring ved at sikre og øge kvaliteten på skoleområdet. Det skal skabe optimale rammer for, at Gentoftes børn og unge kan bruge og udvikle deres ressourcer og potentialer maksimalt. Det sker med blik for den enkeltes progression både i forhold til deres læring, deres trivsel og i forhold til deres sociale og personlige kompetencer.

I skoleåret 2019-20 arbejder vi med afsæt i "Læring uden grænser" fortsat ud fra vores tre strategiske indsatsområder: Synlig Læring, Fællesskaber samt Fremtidens Udskoling.

Synlig læring

Udgangspunktet for Synlig læring er, at alle børn skal lære at lære mere. Synlig læring har derfor fokus på at styrke læring og progression hos det enkelte barn, og gennemføres i samarbejde med Rudersdal og Gladsaxe kommuner.

Skolerne i Gentofte har siden 2015 arbejdet med synlig læring, og i skoleåret 2019-20 er fokus på at udbrede og uddybe bl.a. feedback med fokus på elevstemmen, brug af data, professionelle

læringsfællesskaber og taksonomier. I fase 2 (2018-2021) foregår en stor del af kompetenceudvikling og kapacitetsopbygningen lokalt på skolen, og skolerne har mulighed for selv at tilrettelægge deres arbejde hen imod de fire overordnede praksismål:

- Eleverne kender deres læringsmål og kan forklare, hvor de er, hvor de skal hen, og hvordan de kommer derhen.
- Vi bruger systematisk indsamlet viden som vigtige udsagn om vores betydning for elevernes progression.
- Vi er nysgerrige og engagerede i en professionel dialog om vores betydning for elevernes progression.
- Vi giver og modtager effektiv feedback på alle niveauer.

Arbejdet med synlig læring er støttet af A. P. Møller Fonden.

Fremtidens udskoling

Opgaveudvalget for 'En ny udskoling – MIT Campus Gentofte' afleverede deres forslag til *fremtidens udskoling* i Gentofte i oktober 2018. Baggrunden var et ønske om at højne elevernes motivation og læringslyst i udskolingen. *Fremtidens udskoling* indebærer, at eleverne i stigende grad over de kommende år skal opleve en mere kreativ, udforskende og skabende tilgang til læring, at der er øget fokus på deres proces frem for produkt, at der er variation og valgmuligheder, og at eleverne kan udfolde originalitet i trykke fællesskaber.

Skolerne skal indgå i forpligtende og udviklende samarbejder for at løfte det særlige udskolings-DNA "Originalitet i fællesskaber", "Fejle for at mestre" og "Udforske og skabe" samt skabe et "fælles lærende vi" med stærk, faglig sparring, videndeling og mulighed for større specialisering fx ved linjer, fag eller forløb på tværs af skolerne. Der blev afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at sikre implementering af anbefalingerne fra opgaveudvalget.

Skolerne har udarbejdet handleplaner for arbejdet med fremtidens udskoling år 1 ud fra udskolings-DNA'et og har samtidig arbejdet videre med udskolingsprojekter som Den innovative projektopgave og #virkelighedensskole, hvor der også er fokus på elevernes tværfaglige kompetencer, som samarbejde, innovation og løsning af virkelige problemstillinger i samarbejde med virksomheder og organisationer.

For at styrke undervisningen i naturfag samt elevernes digitale kompetencer og kreativitet blev der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at etablere hhv. naturfagslokale på Hellerup Skole samt fysiklokale og lokale med et makerspace på Hellerupvej. Naturfagslokalet på Hellerup Skole og fysiklokalet er etableret i 2019.

Et sådant makerspace på Hellerupvej skal understøtte udskolings-DNA'et og udskolingslærernes mulighed for at lave projektorienteret og virkelighedsnær undervisning, ved at tilbyde faciliteter og forløb, der ikke er mulige på de enkelte skoler. Udviklingen heraf sker i samarbejde med lærere og skoleledelser. I samarbejder med erhvervslivet bliver der udviklet på både nye og gamle forløb. Makerspacet er klar til næste skoleår.

I skoleåret 2019/2020 igangsættes de første aktiviteter jf. fremtidens udskoling i Byens Hus.

Fællesskaber for børn og unge

Fællesskaber er et gennemgående tema i visionerne 'Tryghed, leg og læring – Børn forandrer verden' og 'Læring uden grænser', 'fremtidens udskoling' og i 'En Ung Politik'. Strategi for fællesskaber for børn og unge blev vedtaget i Kommunalbestyrelsen i 2016. Formålet med strategien er at understøtte, at alle børn

og unge oplever glæden ved at deltage i fællesskaber. Strategi for fællesskaber for børn og unge angiver en tydelig fælles retning for fællesskaber i dagtilbud, skoler og sociale institutioner.

Målet med strategien er at udvikle fællesskaber med forskellighed, hvor:

- Flere børn og unge oplever glæden ved at deltage i fællesskaber i dagtilbud og skole
- Flere børn og unge i udsatte og sårbare positioner oplever glæden ved at deltage i fællesskaber så tæt på almenmiljøet som muligt

Som i resten af landet oplever skolerne i Gentofte Kommune fortsat et stigende antal børn med mere komplekse udfordringer. Efter anbefalinger fra Opgaveudvalget Specialundervisning på skoleområdet blev der i Budgetaftale 2019-2020 afsat midler til at sikre hurtigere visitation. Visitationen har øget kapaciteten med ansættelse af en ekstra medarbejder i teamet.

Der blev desuden afsat 1,2 mio. kr. om året til et vejlederkorps, som er etableret pr. august 2019. Vejlederkorpset skal arbejde for 1) en tidlig og forebyggende indsats, så mere indgribende foranstaltninger kan undgås 2) et tværkommunalt kompetenceløft ift. videndeling af best practice, 3) at styrke den specialpædagogiske indsats generelt og 4) at tilbyde støtte og sparring til det pædagogiske personale på skolerne. Det vil til sammen øge muligheder for, at eleverne fastholdes i almen- og nærmiljøet.

En arbejdsgruppe på skoleområdet udviklede Fællesskabsmodellen parallelt med opgaveudvalgets arbejde og som udløber af Strategi for fællesskaber for børn og unge. Fællesskabsmodellen er et konkret pædagogisk værktøj, der kan understøtte det teambaserede arbejde med at skabe inkluderende læringsmiljøer for alle. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til den fortsatte implementering af Fællesskabsmodellen. Det betyder øgede muligheder for, at skolernes pædagogiske personale kan imødekomme elevernes individuelle behov, og vi har ved opstart af skoleåret 2019/2020 fortsat kompetenceudviklingen af samtlige lærere og pædagoger gennem fælles vidensoplæg om relationskompetencer og om samarbejdet med forældre.

En væsentlig del af arbejdet på det specialpædagogiske område er at sikre rette læringsmuligheder for alle elever i kommunen. Derfor er der etableret nye specialpædagogiske gruppeordningstilbud. Gruppeordninger er specialpædagogiske tilbud, hvor eleverne har mulighed for at deltage i fællesskaber på almenområdet, samtidig med at de har mulighed for at arbejde i mindre skærmede fællesskaber, når der er behov for dette.

Disse indsatser løser ikke udfordringerne alene, og vi har fortsat en opgave med at udvikle skolernes pædagogiske læringsmiljøer. Denne opgave kræver såvel de rette kompetencer, et ledelsesmæssigt fokus samt forældres forståelse og opbakning.

Strategi for fællesskaber kommer på dagtilbudsområdet særligt til udtryk ved arbejdet med at skabe gode overgange for børn. Der er et kontinuerligt fokus på at fastholde "den røde tråd" i det enkelte barns liv, hvilket understøttes af et tæt samarbejde i overgangen fra dagtilbud til skole. Forretningsudvalgene for dagtilbud og skole har i fællesskab udarbejdet principper for den sammenhængende overgang. Principperne understøtter et tydeligere og mere kvalificeret samarbejde mellem børnehaver, forældre og skoler. De gensidige forventninger er formidlet til forældre bl.a. gennem folderen "Sammenhængende overgang – fra børnehave til skole". Senest er der også udarbejdet principper for overgangsarbejdet mellem dagtilbud og sundhedsplejen, samt principper for samarbejdet mellem dagtilbud og pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR) og Børn og Familie, som følge af dagtilbudsloven fra 2018.

En god opvækst

Med afsæt i Strategi for fællesskaber for børn og unge arbejder vi fortsat med en forebyggende indsats for at sikre, at alle børn og unge får en god opvækst – også de børn og unge, som er særligt udsatte eller i risiko for at blive det. Vi ønsker at hjælpe tidligere og hurtigere, så børnene og de unge er i trivsel, udvikling og læring. Derfor er der iværksat en indsats med titlen God Opvækst. God Opvækst omfatter Sundhedsplejen, Tandplejen, dagtilbud, skoler, Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning, Børn og Familie samt Sociale Institutioner og Familiepleje. Formålet er at styrke den røde tråd i opsporing, samarbejde og tilbud og forenkle samarbejdet med og omkring disse børn og deres familier.

God Opvækst indebærer ændringer i måden, vi opsporer problemer hos børn og unge, samarbejder tværfagligt og med familierne. Det gælder de tilbud, vi tilbyder børn, unge og familier fra de almene og forebyggende tilbud til de mest indgribende i form af anbringelser. Som en del af indsatsen er der igangsat efteruddannelse for ledere og medarbejdere fra alle områder fra august 2018 til 2020. Det gælder bl.a. uddannelse i LØFT, som er en tværorganisatorisk metode, der skal sikre, at kommunens borgere oplever at blive mødt med en helhedsorienteret og løsningsfokuseret indsats på møder. Indsatsen har fra 2018 til 2021 fået midler fra Socialstyrelsens ansøgningspulje til at understøtte en omlægning til en tidlig og forebyggende indsats på området for udsatte børn og unge.

Børns Sundhed og Forebyggelse fik i 2019 midler fra to puljer i Sundhedsstyrelsen, der skal understøtte arbejdet med psykisk sårbare børn og unge:

- I samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center (BUC) Region Hovedstaden, Frederiksberg og Gladsaxe kommuner er vi med til at udvikle samarbejdet mellem kommuner og BUC. Midlerne skal desuden anvendes til fremskudt psykiatrisk behandling.
- Sammen med BUC og 6 andre kommuner udvikler vi en styrket indsats for børn og unge i psykisk mistrivsel i de forskellige lokalområder. Vi har fået midler til at etablere indsatser til børn og unge med lettere psykiske lidelser inden for fire områder: børn og unge med symptomer eller tegn på spiseforstyrrelser, selvskadende adfærd, angst og/eller depression og ADHD.

Styrmand i eget liv

Vejen ind i voksenlivet er svær for mange tidligere anbragte unge. De har oftere et lavere uddannelsesniveau og oplever oftere udfordringer i forhold til boligsituation, psykiske problemer og ensomhed sammenlignet med andre unge. Derfor arbejdes der nu målrettet og intensivt med at sikre den bedst mulige overgang til et selvstændigt voksenliv for denne gruppe unge.

Styrmand i eget liv er Gentofte Kommunes efterværnsprojekt for unge i alderen 15-22 år, der har været anbragt eller haft en fast kontaktperson. I projektet står den unge stærkt og kommer i tale gennem fokuseret arbejde med den unges motivation, inddragelse og medbestemmelse i egen efterværnsindsats for at støtte, at den unge bliver styrmand i eget liv. Med afsæt i anbefalinger fra Opgaveudvalget for Anbringelser og EN UNG POLITIKS fem pejlemærker, modtog Gentofte Kommune i maj 2018 13,2 mio. kr. til projektet fra Socialstyrelsens satspulje "Investering i efterværn". Projektet støtter den unges overgang til voksenlivet og har fokus på uddannelse og beskæftigelse, at komme i egen bolig, trivsel og livskvalitet, sociale relationer, netværk og fællesskaber, opøvelse af praktiske hverdagsfærdigheder samt på den unges nære dagligdagsudfordringer.

Som en ny tilgang er udgangspunktet, at efterværn tilbydes alle unge, der ved overgangen til voksenliv er anbragt eller har en kontaktperson. Det skal ske i et samarbejde med den unge, de tværkommunale

fagområder og i samskabelse med den frivillige verden og civilsamfundet ved følgende initiativer og aktiviteter:

- Værestedet UNIK, er et samarbejde med NGO'en Børns Unge og Trivsel (BOUT), som har mange års erfaring med at forbedre trivsel og selvværd gennem ungeinddragelse og frivillighed. Værestedet åbnede i januar 2019. Værestedet er en central del af Gentofte Kommunes nye efterværnsstrategi, som har et målrettet fokus på, at unge i efterværn får et godt og selvforsørgende liv. Værestedet UNIK tilbyder blandt andet individuelle samtaleforløb med psykologer til unge, som har behov for at få bearbejdet svære oplevelser i deres opvækst. Derudover har de trivselsfremmende aktiviteter som café, fælles madlavning, lektiehjælp, gældsrådgivning, mindfulness, kreative workshops mm.
- Der er nedsat en Ungebestyrelse, hvis medlemmer er unge i efterværn. Ungebestyrelsen mødes en gang om måneden, hvor de idéudvikler, udfordrer og kvalificerer de forskellige indsatser i projektet.
- Udvikling af en fælles, styrket efterværnsfaglighed på tværs af fagområder. Alle medarbejdere der arbejder med efterværn i kommunen har gennemgået en kompetence- og metodeudvikling i LØFT, og vil det næste år få en faglig opkvalificering inden for aktuelle temaer som psykisk skrøbelighed, svære livsbetingelser, kriser og traumer.
- Udvikling af en samarbejdsmodel, som tager hensyn til at gøre overgangen fra barn til voksen så understøttende som muligt for den unge, med fokus på at den unge bliver Styrmand i eget liv.
- Der er i projektet ansat en frivilligkoordinator, en efterværnskonsulent, en kombineret sagsbehandler- og kontaktpersonfunktion og en specialiseret efterværnssagsbehandler.

Projektet er et partnerskabsprojekt med Socialstyrelsen, seks andre kommuner og Implement/Socialt Udviklingscenter, PwC/Oxford Research/SDU, Ankestyrelsen og Ungepanelet i Baglandet. Projektet løber frem til december 2020.

EN UNG POLITIK

I Budgetaftale 2019-2020 blev der afsat midler til, at vi med fokus på tværgående koblinger sætter endnu mere konkret *liv* til initiativer og aktiviteter, der bidrager til Gentofte Kommunes ungepolitik 'EN UNG POLITIK's ambitioner.

EN UNG POLITIK består af fem pejlemærker for, hvad vi i fællesskab kan gøre for, at alle unge trives og får den bedste start på uddannelse, arbejdsliv og et godt voksenliv. EN UNG POLITIK skal fortsat gøre en konkret og mærkbar forskel i unges liv, og derfor arbejder vi med både centralt initierede indsatser i forlængelse af politikens fem strategiske pejlemærker og har samtidig haft fokus på at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd hermed. Arbejdet skal hele tiden tilpasses og motiveres af de ønsker, drømme og behov, som unge giver udtryk for.

Ansvar og medbestemmelse

Vi skal styrke og støtte unge i at tage ansvar og få mest mulig indflydelse på eget liv – det er en grundlæggende ambition i EN UNG POLITIK. Vi lægger os i selen for, at unge altid er med til at tage de beslutninger, der vedrører dem. De skal opleve, at de bliver lyttet til, og at de kan gøre en forskel – både for sig selv og for fællesskabet. De skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed.

Et konkret eksempel herpå er arbejdet i skolernes elevråd, der kan sikre elevernes stemme på de enkelte skoler og Det Fælles Elevråd for alle skoler, der har til formål at styrke det lokale elevdemokrati på skolerne, og at eleverne kan have en fælles stemme om fælles emner.

En møderække mellem unge fra ungdomsuddannelserne i Gentofte Kommune og EN UNG POLITIKS medarbejdere medførte desuden, at en gruppe unge har bedt kommunen om sparring i forhold til et "elevrådssummit" for omkring 120 elevrådsrepræsentanter fra de fire gymnasier i kommunen. Emnet er "præstationskultur", og de unge har valgt at bringe initiativet ind i GENTÆNK-festivalen i efteråret 2019. Bevægelsen resonerer tydeligt ind i EN UNG POLITIKS pejlemærker STÅ STÆRKT OG INGEN ALENE.

Styrket kendskab

Vi arbejder målrettet med at styrke kommunikationsindsatsen overfor både de unge, deres forældre og fagprofessionelle, så de får kendskab til de tilbud, aktiviteter og muligheder, der er til unge.

I kommunikationen med de unge arbejder vi bevidst med en balancering af, hvordan vi på den ene side kan initiere og formidle attraktive initiativer for og med unge uden for meget 'kommune-støv' – og på den anden side samtidig tydeliggøre, at kommunen også repræsenterer unge borgeres ret og mulighed for demokratisk deltagelse og medbestemmelse.

DELTAG-bilen eller Det mobile ungekontor er et stærkt konkret og fysisk udtryk for arbejdet. Den bruges til at øge unges kendskab til kommunens tilbud og aktiviteter for unge og giver konkrete muligheder for ungeinvolvering og møder de unge dér, hvor de unge er. DELTAG-bilen blev for eksempel brugt som mobil stemmeboks ved Folketingsvalget i maj 2019 og gjorde det muligt for de unge at brevstemme, der hvor de alligevel opholdt sig. Flere unge gav udtryk for, at de ikke havde fået stemt, hvis DELTAG-bilen ikke var dukket op ved Byens Hus og ved Ungdomsboligerne. DELTAG-bilen har i øvrigt været brugt af unge til forskellige projekter: Kunst og Kalaha ved Pakhuset, fællesspisning med Netværkshuset ved Ungdomsboligerne, Kultur der dur, fælles idrætsdag med Søgårdsskolen, Magledage, tøjbyttemarked og mobile samtalesaloner.

En ny hjemmeside for unge skal fungere som én samlet platform og indgang til alle initiativer, indsatser og muligheder for unge i Gentofte.

Opbakning og rådgivning, når ungelivet er svært

Med afsæt i En UNG POLITIK blev der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til fortsættelsen af samarbejdet med headspace, der tilbyder anonym og gratis rådgivning til børn og unge i alderen 12-25 år. I headspace er der ingen ventetider eller journaler, og alt foregår på de unges præmisser. Tilbuddet drives af frivillige rådgivere i samspil med fagprofessionelle medarbejdere fra hhv. headspace og Gentofte Kommune. Konceptet matcher rigtig godt det, de unge i Gentofte efterspørger.

Vi ønsker at give unge lettere adgang til rådgivning og opbakning, når livet er svært og desværre viser flere undersøgelser, at antallet af unge, der kæmper med psykiske problemer, er voksende. Flere unge får angst, depressioner og føler sig stressede, og flere unge giver udtryk for, at de mistrives, at de skader sig selv, og at de har lavt selvværd. Disse udfordringer skal unge ikke tackle alene.

'Bedre sundhed for unge' er et partnerskab med ungdomsuddannelserne om unges sundhed og trivsel. Der er afsat midler til bl.a. en projektmedarbejder, der skal udvikle det strategiske samarbejde med ungdomsuddannelserne, så unge kan få hjælp med det, der er svært, inden det udvikler sig. En gruppe af lokale unge samarbejder omkring lokale trivselsinitiativer på tværs af ungdomsuddannelserne.

Der er ligeledes afsat midler til at fastholde den tværgående rusmiddelkonsulent, som giver råd og vejledning til unge, som har brug for hjælp til at komme ud af et begyndende misbrug. Der er også pr. 1. april 2019 igangsat et toårigt forsøg med at bevilge gratis psykologhjælp til sårbare unge i alderen 15-25 år.

Der er desuden blevet igangsat et opgaveudvalg 'Unge sundhed og trivsel', hvor unge, forældreforeninger, ungdomsuddannelser, kommune er godt i gang med at undersøge, hvordan unges ryge- og drikkevaner kan påvirkes. Opgaveudvalget har bl.a. nedsat en arbejdsgruppe, der skal vurdere, hvordan røgfri skoletid/arbejdstid for elever og personale kan igangsættes i Gentofte Kommune.

Sammenhængende tilbud til unge i deres fritid

EN UNG POLITIK peger på unges deltagelsesmønstre og på gode fællesskabers betydning for et godt ungeliv. Med afsæt heri arbejdes med videreudvikling af relevante, sammenhængende og synlige tilbud i Unge Frie Tid.

Vi har derfor i 2018 og 2019 udviklet et nyt tilbud i Unge Frie Tid, og der blev afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til indretning af et ungemiljø på Hellerupvej, som kan danne base for de mange initiativer i ly af EN UNG POLITIK. Der er ansat en leder og et medarbejderteam er blevet etableret. Unge – særligt i udskolingsalderen – deltager aktivt i afprøvninger og etablering. Den officielle åbning af ungemiljøet fandt sted d. 30 august 2019.

Det nye samlende ungemiljø i Byens Hus på Hellerupvej skal sammen med ungdomsklubben i Vangede sikre en mere fleksibel, differentieret og målrettet pædagogisk indsats, der griber unges udfordringer, behov og initiativer.

Det skal ske gennem:

- Et tæt og formaliseret samarbejde mellem skole og Unge Frie Tid, der bidrager til et mere nuanceret, sammenhængende og helhedsorienteret arbejde med unges trivsel og læring.
- Målrettede indsatser for unge i udsatte positioner samt fleksibel og differentieret lokal tilstedeværelse.
- Udvikling af en mere faciliterende medarbejderrolle med fokus på at understøtte unges fællesskaber på unges egne præmisser.
- Øget kendskab og kommunikation.
- Styrket samarbejde med SSP, boligsociale medarbejdere og det lokale kultur- og foreningsliv som afsæt for arbejdet med unge i udsatte positioner og lokalt forankrede aktiviteter i særlige geografiske områder.

Ungdomsboliger

Der arbejdes fortsat med at opføre almene ungdomsboliger i de kommende år:

- 50 almene ungdomsboliger på Ørnegårdsvej 6, som forventes at stå færdige sommeren 2022.
- 25 almene ungdomsboliger på Niels Steensensvej, som endnu ikke har et forventet færdiggørelses-tidspunkt.
- 50 almene ungdomsboliger på Ved Ungdomsboligerne, der planlægges at kunne stå færdige i sommeren 2022.

De almene ungdomsboliger, som sammen med almene familieboliger var planlagt bygget på arealet øst for Charlottenlund Station – under forudsætning af Miljøstyrelsens tilladelse til at reducere skovbyggelinjen i området – må opgives opført, fordi styrelsen netop har besluttet at fastholde skovbyggelinjen. Dermed har staten begrænset kommunens muligheder for at skaffe boliger til de mange boligsøgende.

Gentofte kommune har valgt at spørge de unge til råds mht. indretning af kommunens kommende ungdomsboliger. Derfor blev opgaveudvalget 'Indretning af ungdomsboliger' igangsæt. Opgaveudvalget afleverede i december 2018 10 anbefalinger til Kommunalbestyrelsen. Anbefalingerne havde fokus på, at fremtidige ungdomsboligers skal være med respekt for unges forskellige økonomiske og fysiske formåen. Desuden blev der i anbefalingerne lagt særlig vægt på fællesskab og medejerskab og vigtigheden af, at unge skal være med til at indrette udearealerne, så der bliver rum til fx fælles madlavning og bevægelsesaktiviteter.

Almene familieboliger

I løbet af de kommende 2-3 år vil der blive opført 100 almene familieboliger i Gentofte Kommune af forskellig størrelse. De vil variere i størrelse fra 1-rumsboliger på ca. 35 m² til 4-rumsboliger på ca. 115 m². En andel af boligerne vil blive udlejet med fortrinsret for personer bosiddende i Gentofte Kommune med fast tilknytning til arbejdsmarkedet samt til personer, som har behov for en hurtig boliganvisning f.eks.

Sammen om kulturen

Gentofte Kommunes kulturpolitik "Sammen om kulturen" blev i 2018 udviklet i et opgaveudvalg med inddragelse af mange borgere undervejs i processen. Processen vidnede om, at borgerne i høj grad bakker op om vores lokale kulturliv. Politikken sætter retning og ramme for den løbende udvikling af Gentoftes kulturliv.

Politikken er båret af en vision, der rummer de kerneværdier, udviklingen skal hvile på: *Kultur binder os sammen og er en del af hverdagen. Vores kulturliv udvikler fællesskaber og er præget af virkelyst, dannelse og mangfoldighed.* Udviklingssporene er fokuseret på de fire kerneværdier: *Fællesskab, virkelyst, mangfoldighed og dannelse.* Alle værdier har et sæt af principper, vi arbejder efter.

Mange har ønsket åbne rammer til fællesskaber og foreningsaktiviteter, og med budgetaftalen 2019-2020 blev det besluttet at igangsætte opgaveudvalget Byens Hus – vi skaber sammen, hvor der arbejdes med fællesskab og virkelyst. Visionen for huset har rod i kulturpolitikken, at der her skal være plads til en mangfoldighed af brugergrupper, og at huset skal skabe rammer for nye fællesskaber på tværs af traditionelle skel. På baggrund af visionen arbejder opgaveudvalget med anbefalinger til organisering af huset, principper for daglig drift og brug samt forslag til en økonomisk model. Undervejs i processen inddrager opgaveudvalget de nuværende brugere af huset samt aktører, der har vist interesse for at bruge huset i fremtiden. Opgaveudvalget afleverer deres anbefalinger i januar 2020.

Der blev afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at skabe bedre synlighed omkring de mange kulturelle muligheder, borgeren i Gentofte har – det sker bl.a. ved hjælp af infoskærme og andre synlighedstiltag. Bl.a. en ny kalender på gentofte.dk/kalender, der skaber overblik over kulturtilbud, Kulturklub Gentofte er relanceret med fokus på bred formidling af aktiviteter fra alle typer aktører, der er designindsatser og endelig er der igangsæt en dybere undersøgelse af borgernes brug af og kendskab til kultur i hverdagen, som skal danne afsæt for nye initiativer. Med mangfoldighed som kerneværdi er det afgørende, at der er synlighed omkring kulturen – ikke mindst mulighederne for selv at skabe kulturoplevelser for andre. Kulturpolitikken er båret af et 'vi' – kulturlivet er noget, vi skaber sammen

Byrum og parker kan skabe helt nye møder og fællesskab omkring kulturoplevelser og være et godt supplement til de institutionelle rammer - fx er der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til tre nye bogbørser.

Vores bibliotek- og kulturhuse skal være tidssvarende mødesteder med stærk lokal forankring. I Budgetaftale 2019-2020 er der afsat midler til udvidelse af køkkenfaciliteterne på Hovedbiblioteket, så åbningstiderne i cafeen kan udvides.

Dannelsesperspektivet er vigtig i forankringen af kulturoplevelser i skoler og dagtilbud, hvor børn og unge får kulturoplevelser, der skaber undren, nysgerrighed og refleksion.

En rig og mangfoldig børnekultur

Kulturen bevæger os, inspirerer os og anfægter os. Den giver anledning til debat, indsigt, udsyn og læring. Den danner os og styrker vores tolerance, empati, innovationskraft og evne til at håndtere stress. Børns møder med kultur har derfor høj prioritet som et vigtigt instrument i deres identitetsdannelse og for det enkelte barns plads i forskellige fællesskaber.

Alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle en mangfoldig kulturel identitet, og derfor er samarbejdet med dagtilbud og skole og med eksterne kulturaktører - både offentlige og private - helt centralt. Erfaringer med kultur skal grundlægges tidligt for at blive en betydningsfuld del af børns hverdag, deres historie og deres fremtid. De nye styrkede læreplaner for dagtilbud og principperne for Den Åbne Skole samt kommunens nye kulturpolitik og FNs verdensmål udgør på hver deres måde væsentlige pejlemærker for dette arbejde.

Når vi skaber værdifulde kulturelle oplevelser for, med og af børn, danner det samtidigt grobund for et varigt, aktivt engagement i kultur- og fritidslivet og i samfundet og verden generelt. Et kulturelt funderet medborgerskab for børn i kommunen baseret på samarbejder og partnerskaber med det omgivende samfund styrker og udvikler både børnene, deres dagtilbud og skoler og kulturaktørerne - og hermed vores fælles fremtid.

Legen har en værdi og er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Igennem leg skaber også vores biblioteker gode rammer for, at vi med en tidlig læseindsats sikrer, at børn kommer godt i gang i livet. Bibliotekerne tilbyder forskellige aktiviteter som f.eks. Sprogfitness i Øregaardsparken, højtlesning og sproglek i Ulvetimen.

Musikbunken

Musikbunken er blevet stadig mere populær, siden den blev indrettet til et attraktivt musiksted for unge i 2014. I Budgetaftale 2019-2020 blev der afsat midler til indretning af flere øvelokaler og til et fælleskøkken, der kan bruges som samlingspunkt. Ombygning af Musikbunken påbegyndtes medio juni og er nu afsluttet. Der er etableret to nye øvelokaler/studier, fælleskøkken, samt væsentlige forbedringer af brugen i seks af de eksisterende lokaler. Musikbunkenes bestyrelse har egenfinansieret ca. 100.000 kr. til yderligere forbedringer i forbindelse med ombygningen.

Fritid for alle

I Gentofte Kommune er vi fælles om at skabe et levende, ambitiøst og mangfoldigt fritidsliv i gode rammer. Der er sat nye visioner for området og idræts- og bevægelsespolitikken er fornyet. Der er indgået en samarbejdsaftale med DIF og DGI om Gentofte som visionskommune. Arbejdet med at realisere idræt- og bevægelsespolitikens fokusområder understøtter de ambitiøse målsætninger i visionskommune-samarbejdet om at øge antallet af aktive borgere med 6% fra 73% i dag til 79% i 2022. Realiseringen af målene sker gennem et stærkt samarbejde på tværs i Gentofte Kommune og indgåelse af partnerskaber med eksterne aktører.

For at understøtte idrætsvisionssamarbejdet med DIF og DGI yderligere afsatte forligspartierne midler i Budgetaftale 2019-2020 til:

- et udendørstræningscenter ved Maglegård, som indvies i midten af november.
- løbelys på atletikanlægget i Gentofte Sportspark, så det kan bruges også i de mørke timer, er netop taget i brug.
- svømmebaner til gavn for triatleter og havsvømmere med understøttende lockerstationer ved Charlottenlund Fort.

Folkeoplysningspolitikken er kommunens grundlag for samarbejdet med idrætsforeninger, institutioner, oplysningsforbund og de selvorganiserede aktører og har til formål at bidrage til borgernes demokratiforståelse, medborgerskab og livslange læring. Folkeoplysningspolitikken er blevet revideret og blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i maj 2019. Politikens nye kendetegn og målsætninger skal over de kommende seks år sætte retning for det folkeoplysende arbejde i et bredt perspektiv.

Et mangfoldigt idrætsliv

Gentofte Kommune ønsker at skabe et aktivt fritidsliv, der rummer mulighed for fællesskab for alle, også borgere med særlige behov. Der er iværksat en række fleksible og sociale aktiviteter i samarbejde med foreninger, selvorganiserede og andre aktører. Som led i visionskommunesamarbejdet er der blandt andet iværksat en gangkampagne, som har til hensigt at få flere borgere ud at gå, ligesom der er etableret forskellige boldfitnessaktiviteter for seniorer. Flere aktive seniorer har været et indsatsområde siden 2018, og vil fortsat være det de kommende år.

Et andet fokusområde er flere aktive unge. Ungekonsulentordningen støtter foreningerne i at fastholde unge i idrætsforeningerne og nye foreninger får mulighed for at få ungekonsulenter i perioden 2019-21. Der vil også blive arbejdet på, i samarbejde med gymnasierne og foreningerne, at etablere et lokalt idrætsmiljø på gymnasierne. På gymnasierne lever de unge i et krydspres mellem forventninger, ambitioner, identitet og ungdomskultur. Det er ofte idrætsdeltagelsen, som bliver nedprioriteret.

Opgaveudvalget 'En times motion hele livet' skal give inspiration til, hvordan alle borgere får rørt sig mere og bliver inspireret til at dyrke en times motion om dagen,'. Kommunalbestyrelsen udpegede i august 2019 medlemmer til opgaveudvalget. Opgaveudvalget afslutter arbejdet i slutningen af 2020.

Faciliteter og byrum

Gentofte Kommune har løbende bygget og udviklet idrætsfaciliteter til en bred vifte af formål og brugergrupper og ligeledes udvidet adgangsmulighederne i eksisterende faciliteter til alle borgere. En facilitetsstrategi blev vedtaget 26. august 2019, og skal fremover sætte retning for arbejdet med at skabe gode rammer, der inviterer til bevægelse og fællesskab. Facilitetsstrategien er udviklet i samarbejde med borgerne og skal sikre, at faciliteter og byrum i Gentofte Kommune bliver udnyttet bedst muligt.

Der blev i Budgetaftale 2019-2020 afsat 150 mio. kr. i til flere baner og bassiner i Kildeskovshallen. Gentofte Kommune forhandler for øjeblikket med Slots- og Kulturstyrelsen om mulighederne for at realisere projektet, selvom området omkring Kildeskovshallen er besluttet fredet. Gentofte Kommune har klaget til kulturministeren over afgørelsen om udvidelse af fredningen, men stillet klagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttede. Det er forventningen, at et projektopgaveudvalg, der skal komme med indspil om brugernes ønsker og behov, kan nedsættes i 2020.

På baggrund af Kommunalbestyrelsens aftale om investeringer i 2017 er der i 2018 og 2019 gennemført en række facilitetsforbedringer. Blandt andet er der iværksat forundersøgelse til udvidelsen af

indendørsfaciliteter ved Maglegårdshallen. Gentofte Kommunes Kommunalbestyrelse har derfor afsat 15 mio. kr. til at udvide indendørsfaciliteterne med en overbygning i den eksisterende hal til brug for både idrætsudøvere, tilskuere, skolen og andre lokale aktiviteter. Formålet er at styrke klubliv og sociale aktiviteter for idrætsudøvere, skoleelever og borgere i lokalområdet. En brugergruppe bestående af repræsentanter fra Hellerup Idræts Klubs bestyrelse, håndbold- og fodboldafdeling samt ledelsen for Maglegårdsskolen deltager i en proces med henblik på at kvalificere løsningen til gavn for alle brugergrupper. Byggeriet vil forventeligt blive igangsat i 2020.

I forbindelse med Ishal 1 i Gentofte Sportspark er der i samarbejde med brugerne udarbejdet planer for et multirum, så klubberne får bedre faciliteter til både det daglige, sociale liv i klubberne og til repræsentation ved store idrætsbegivenheder. Byggeriet forventes efter aftale med klubberne igangsat i 2020.

I 2018 er der gennemført renovering af tre kunstgræsbaner, og en ny kunstgræsbane i GVI er færdigbygget og indviet i efteråret 2019.

I området ved Hellerup Havn er arbejdet med en ny lokalplan i gang, og når planen er vedtaget, er det forventningen, at renoveringen og forbedringen af faciliteter i Palladiumkomplekset vil blive påbegyndt i 2020.

Foreningsidræt

Ungdomsfrafaldet er en generel udfordring i foreningerne, og derfor er der fokus på at opkvalificere trænere og ledere i idrætsforeningerne. Foreningerne understøttes i at skabe en tydelig identitet og synliggøre denne over for borgerne samt i at etablere hold for nye målgrupper.

Den administrative byrde for foreningerne er vokset og der er derfor fokus på at gøre det nemmere at være forening. Arbejdet består i at fortsætte med at digitalisere og udvikle apps, så arbejdet for de frivillige kan blive reduceret.

Der blev desuden afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til et øget medlemstilskud til folkeoplysende foreninger. Det vil sige, at der er tilført 1 mio. kr., således at i alt 6,9 mio. kr. blev uddelt i medlems- og administrationstilskud. Det svarer til gennemsnitlig 240 kr. pr. medlem.

Talentudvikling og eliteidræt

Gentofte Kommune har fortsat fokus på at udvikle et socialt og samfundsmæssigt forsvarligt talent- og elitemiljø, hvor idræt og træning går hånd i hånd med uddannelse og arbejde. Eliteidrætsordningen blev i 2017 genforhandlet med Team Danmark for perioden 2018-2021. I samarbejdet indgår fire ungdomsuddannelser, Bakkegårdsskolen, Team Danmark, ni forbund og 13 lokale foreninger.

Gennem de seneste år er samarbejdet med Gentofte HF, de tre gymnasier Ordrup, Øregaard og Gl. Hellerup samt Bakkegårdsskolen styrket og syv idrætskoordinatorer har sammen med Fritids elitekoordinator gennemført uddannelsen "Ledelse af talent" og udviklet en samtalestruktur på skole og gymnasier, som hjælper talenterne til at klare den dobbelte karrierevej, hvor de skal præstere i både skole og sport. I foreningsregi har vi derudover udviklet nye tilbud om mentalitetsudvikling for atleter. Vi fortsætter også med at tilbyde klubudvikling til klubber blandt de prioriterede idrætsgrene.

Partnerskaber

Idrætlivets aktører i Gentofte Kommune har tradition for at samarbejde, hvilket gavner udvikling og kvalitet af alsidige idræts- og fritidstilbud. Gruppen Gentofte LIV har i samarbejde med HIK, Gentofte Svømmeklub, Maglegårdsskolen og Fritid arbejdet med et projekt, hvor foreningerne i samarbejde med

lærere underviser i idrætstimerne. Hensigten med projektet er at videreudvikle den model til samarbejde mellem idrætsforeninger i Gentofte Kommune, som blev afprøvet på Bakkegårdsskolen i 2017-2018. Pilotprojekterne har resulteret i udviklingen af en model, som med involvering fra øvrige skoler og idrætsforeninger i Gentofte Kommune vil blive videreudviklet og tilpasset de enkelte skoler. Der er stadig et behov for at videreudvikle planlægningsprocessen, der er relativ tidskrævende, så det kan blive afviklet udgiftsneutralt. Dette vil blive undersøgt i de kommende år i samarbejde med flere skoler i Gentofte Kommune.

Målrettede tutorforløb for idrætslærerne skal sikre de bedste vilkår for at styrke idrætslærernes kompetencer og dermed øge kvaliteten af idrætsundervisningen i folkeskolerne i Gentofte Kommune.

Nye veje til borgerrettet forebyggelse

Gentofte Kommunes 8-årige strategi 'Sundhed i Gentofte – Borgerrettet forebyggelse 2017-2024' blev udviklet i et samarbejde mellem borgere og politikere i et opgaveudvalg og blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i november 2016. Visionen 'Sammen skaber vi livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte Kommune' er godt på vej til at blive implementeret. Med udgangspunkt i en kortlægning af Gentofte Kommunes sundhedsudfordringer peger Gentofte Kommunes sundhedsstrategi på, hvor der især skal tages fat. Mange af de sygdomme, der reducerer livskvalitet og fører til behov for ydelser i såvel det nære som det øvrige sundhedsvæsen, er livsstilsbetingede og kan forebygges.

Fra 2017 er der blevet igangsat handleplaner, som sætter fokus på udvikling af den borgerrettede sundhed *sammen* med borgerne, frivillige og andre lokale aktører. For perioden 2019-2020 er der igangsat handleplaner med fokusområderne *Bevægelse hele livet, Sund livsstil og Bedre trivsel, Sund Ungekultur og Borgere med særlige udfordringer*.

Fokus i perioden 2019-2020 er især rettet mod unges trivsel og brug af rusmidler. De unge i Gentofte Kommune ryger og drikker mere end landsgennemsnittet - og andelen af unge, der har prøvet hash og andre euforiserende stoffer er stigende. Der er ligeledes en stor gruppe unge, der mistrives. Kommunalbestyrelsen har igangsat opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel, som skal formulere konkrete forslag, der kan skabe gode rammer om ungelivet i Gentofte Kommune og motivere de unge til en adfærd med mindre røg, alkohol, stoffer og højere trivsel. Opgaveudvalget skal lade sig inspirere af erfaringer fra andre lande og kommuner, og kommunen er derfor i dialog med Sundhedsstyrelsen og Trygfonden om udviklingen af en national strategisk ramme, inspireret af erfaringerne fra Island. Handleplanerne vil bidrage til at understøtte arbejdet i opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel. Det er til eksempel gratis psykologhjælp til unge mellem 15-25 år og forældresamarbejde i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Gentofte Kommune har desuden indgået partnerskab med Røgfri Fremtid for at indfri det fælles mål om at få en røgfri generation i 2030. Der er et stort potentiale i at samarbejde med flere partnere om at få en ny røgfri norm, hvor tobak ikke er synligt, attraktivt og lettilgængeligt.

Der ses en stor stigning i type 2-diabetes i Gentofte Kommune og i resten af landet som følge af vores livsstil og det forhold, at vi bliver ældre. I Gentofte Kommune har vi i dag ca. 1.900 diagnosticerede diabetikere, og ca. 600 ikke-diagnosticerede diabetikere. Desuden estimeres det, at der er 2.850 prædiabetikere i Gentofte Kommune. Samtidigt ønsker ca. 70 % af de borgere, der har livsstilsudfordringer, at ændre livsstil. Forebyggende tiltag vil derfor fortsat have stor effekt for både den enkelte borger og for samfundsøkonomien.

I gennem de seneste år har ca. 300 borgere med høj risiko for at udvikle type 2-diabetes taget imod tilbud om fysisk træning, kostvejledning, oplæg om livsstil, og om hvordan man ændrer sine vaner samt en aktivitetsmåler, som hjælpe med at motiverer deltagerne til at gå 10.000 skridt om dagen, som Sundhedsstyrelsen anbefaler. En stor del af disse borgere har fastholdt træning i frivillig regi, hvor der er daglige hold åbent for alle borgere i Gentofte Kommune. Denne metode har vist sig som en succes i forhold til implementering og forankring og er med til at nå målgruppen af prædiabetikere.

Alt for mange borgerne i Gentofte Kommune (11 %) har et oplevet dårlig mentalt helbred. Derfor vil der fortsat være fokus på at fremme borgernes mentale sundhed. For at understøtte dette arbejde har Gentofte Kommune bl.a. indgået et partnerskab omkring ABC for mental sundhed. ABC for mental sundhed er evidensbaseret og arbejder med at udbrede budskabet om, at borgere kan bevare og optimere egen mentale sundhed ved at gøre noget aktivt og meningsfuldt sammen med andre. Partnerskabet har fokus på at forstørre og forstærke nye og eksisterende fællesskaber.

Sundhed i Gentofte – borgerrettet behandling

Gentofte Kommune ønsker at bidrage til at fremme sundhed og forebygge sygdomme hos borgerne.

Gentofte Kommune står som en del af et samlet sundhedsvæsen over for en række udfordringer. En af de centrale udfordringer, som også kan ses i Gentofte, er den demografiske udvikling, der går i retning af flere ældre medborgere. Det positive er, at flere lever længere. Samtidigt stiger antallet af mennesker med én eller flere kroniske sygdomme, og der kommer hele tiden nye og bedre behandlingsformer, der kan sættes ind, når sygdom opstår.

En anden udfordring er, at de accelererede patientforløb i det specialiserede sundhedsvæsen medfører, at borgerne udskrives hurtigere fra hospitalerne, uden at de nødvendigvis er raske og klar til at genoptage det liv, de havde før sygdommen. Denne udvikling medfører alt andet lige et større pres på det nære sundhedsvæsen og på kommunens sundhedsydelse.

”Sundhed i Gentofte – Borgerrettet Behandling”, som er Gentofte Kommunes Sundhedspolitik, blev til i et opgaveudvalg med borgere og politikere. Visionen for den borgerrettede behandling er, ligesom for den borgerrettede forebyggelse, at skabe livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte Kommune.

Til visionen hører seks strategiske målsætninger:

- Vi tager udgangspunkt i det enkelte menneske.
- Vi understøtter borgerens ansvar, selvstændighed og handlemuligheder.
- Vi er sammen om sundhed.
- Vi har fokus på dem, der har størst behov.
- Vi prioriterer høj faglig kvalitet, der understøtter rehabilitering.
- Vi koordinerer og viser vej.

De strategiske målsætninger udgør vigtige pejlemærke for den langsigtede planlægning og udviklingen af praksis for vores del af sundhedsvæsenet i de næste 8 år. Et eksempel på et konkret tiltag, der understøtter borgerens ansvar og handlemuligheder, er etablering af sygeplejeklinikken. I 2017 fik vi den første sygeplejeklinik i kommunen i lokaler på plejehjemmet Salem. Borgerne har taget godt i mod tilbuddet om visiteret sygepleje i en klinik, i stedet for i eget hjem. På den baggrund har vi valgt at udvide til en større kapacitet. Derfor etableredes i september 2019 endnu en sygeplejeklinik i lokaler på Holmegårdsparken, så tilgængeligheden til sygeplejeydelser bliver nemmere. Med den nye klinik kan kommunen give borgerne et mere fleksibelt tilbud, hvor man selv kan aftale tid, der passer ind i hverdagen.

På klinikken kan man blandt andet få behandlet sår, dryppet øjne og få lægeordnede indsprøjtninger. Desuden underviser sygeplejerskerne borgerne i fx blodsuktermåling. Dertil kommer, at sygeplejersken på klinikken bedre kan tage hånd om det uforudsete, fordi det på klinikken er muligt at have et større lager af sygeplejeartikler. Det er et godt og fleksibelt tilbud. Den nye klinik skal desuden danne rammerne for telemedicin både til sårbehandling og til behandling af borgere med KOL fra næste år.

Modernisering af Tranehaven

De fysiske rammer på Tranehaven er udfordret af de senere års ændring i patientgruppen. I budget 2017 vedtog vi moderniseringen af Tranehaven. Første etape er i fuld gang, og de moderniserede bygninger på Tranehaven forventes at stå færdige i midten af 2020. Der ombygges til én-sengsstuer, hvilket giver borgerne mulighed for også at have mere privatliv under opholdet. Tranehaven har en kapacitet på 83 pladser, og for at kunne opretholde den nuværende kapacitet bygges Ordruplund sammen med Tranehaven via en forbindelsesgang. Ved omdisponering af arealerne øger vi samtidig muligheden for at sætte borgernes rehabilitering i centrum for al aktivitet. Der bliver bedre mulighed for at genoptræne døgnindlagte patienter tæt på patientstuerne og dermed at skabe et miljø, der generelt inviterer til mere aktivitet. Det gælder både fysisk genoptræning, spisetræning og genoptræning af almindelige hjemlige gøremål som kaffebrygning og tøjvask. Vi etablerer bl.a. træningskøkkener til dette formål, så borgere kan støttes i hverdagsrehabilitering.

Nye plejeboliger på Jægersborghave

Der opføres 72 nye plejeboliger på Jægersborghavegrunden, som erstatning for plejeboligerne på Ordruplund. Herved øges kommunens samlede plejeboligkapacitet med 33 boliger. Byggeriet på Jægersborghave går i gang i foråret 2020. Brugere, medarbejdere, relevante videnspersoner og interessenter – herunder repræsentanter fra både Seniorrådet og Handicaprådet – bliver løbende inddraget i arbejdet med udarbejdelse af bl.a. byggeprogram. De nye plejeboliger forventes klar til indflytning i efterår 2021.

Demensvenlig kommune

I 2019 blev Gentofte Kommune "demensvenlig kommune" i samarbejde med Demensalliancen, som er et netværk for "demensvenlige kommuner". Som demensvenlig kommune forpligter vi os til at arbejde med at skabe de bedste muligheder for et trygt og værdigt liv for borgere med demenssygdomme og deres pårørende. Vi fortsætter arbejdet i 2020 med at skabe de bedste muligheder. Og det indebærer bl.a., at kommunen vil styrke arbejdet med lokale initiativer til personer med demens og pårørende, og at vi vil udbrede viden om demens til lokale frivillige organisationer, foreninger og sportsklubber.

Implementering af Akutteam – frikommuneforsøg

Gentofte Kommune er også denne gang med i frikommuneforsøget, der løber i perioden 2016-2020. Denne gang i frikommunenetværk sammen med Gladsaxe og Rudersdal kommuner. Vi afprøver sammen med Praktiserende Lægers Organisation og Region Hovedstaden nye samarbejdsformer på det somatiske område.

Det giver god mening at samarbejde på tværs af kommunegrænser, fordi det giver bedre mulighed for, at akutsygeplejerskerne kan opretholde og styrke deres kompetencer med flere akutte opgaver, samtidig med at det giver stordriftsfordele. I maj 2018 startede vi en ny, fælleskommunal akutfunktion for at skabe en mere effektiv, driftssikker og sammenhængende varetægelse af akutområdet, hvor borgerne modtager den fornødne pleje og akutte behandling, der hvor borgeren bor, så unødige indlæggelse og genindlæggelse undgås. Den fælles, tværkommunale akutfunktion lever op til Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for

kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen hele døgnet. Midtvejsevalueringen af forsøget viste en høj borgertilfredshed og tilfredshed blandt de øvrige samarbejdspartere. Forsøget afsluttes og slutevalueres i 2020.

Fællessprog III

I 2020 fortsættes arbejdet med at implementere en ny fælles kommunal arbejdsmetode, Fælles Sprog III (FSIII) til dokumentation og udveksling af data på ældre- og sundhedsområdet. Implementeringen af et nyt fagsystem, der understøtter FSIII metoden er i fuld gang. Vi forventer, at det samlet vil bidrage til øget sammenhæng og styrket kvalitet i den sundhedsfaglige indsats for borgerne og blandt andet give medarbejderne bedre mulighed for at samarbejde om borgernes rehabilitering på tværs af ældre- og sundhedsområdet i kommunen.

Sammenhæng og kvalitet i løsningen af kerneopgaven

I 2018 og 2019 gennemførte kommunen et udbud på hjemmehjælpsområdet, som resulterede i færre private leverandører af hjemmehjælp. Pr. 1. juni 2019 er der to private leverandører foruden den kommunale leverandør; Gentofte Hjemmepleje. Med udbuddet har Gentofte Kommune ønsket at skærpe kravene til de private leverandører af hjemmehjælp, da kommunen oplever et stigende behov for, at der løses flere og mere komplicerede opgaver end tidligere.

Med udbuddet er der også lagt op til et tættere samarbejde mellem de private og den kommunale leverandør. I 2020 vil kommunen udvikle det nye samarbejde yderligere. Det er blandt andet samarbejde om undervisning, om de forskellige faglige indsatsområder, om at dele it-system og om overgangene mellem kommune og leverandør.

I 2020 vil der desuden blive sat fokus på den gode måltidsoplevelse for hjemmeboende borgere, der modtager madservice. Udviklingen af den gode måltidsoplevelse vil ske i et tæt samarbejde mellem borgerne og kommunen.

Antibiotika projekt – forebygge fremfor at behandle

Halvdelen af al antibiotika til ældre i Danmark gives for urinvejsinfektioner. Det er et stort problem, fordi mindst halvdelen af antibiotikaforbruget skønnes at være unødvendigt.

Derfor har to plejeboliger med fast personale i Gentofte Kommune i halvandet år deltaget i et projekt, i samarbejde med Københavns Universitet, om at nedbringe antibiotikaforbruget til beboere med urinvejsinfektioner. Medarbejderne på de to plejeboliger med fast personale har været på et seminar om infektioner, smittespredning og antibiotika.

Siden seminarerne er ordineringen af antibiotika mod urinvejsinfektioner næsten halveret. Derudover er det på den ene plejebolig med fast personale lykkedes, i samarbejde med plejehjemslægen, at fjerne al forebyggende behandling med antibiotika mod urinvejsinfektioner.

Projektet har bidraget til, at plejepersonalet dels har fået øget opmærksomhed på, hvad der faktisk er symptomer på en infektion og dels blevet bedre til at observere og vurdere, hvornår der er behov for at tage kontakt til en læge.

Projektets endelige resultater bliver præsenteret ved udgangen af 2019. I 2020 vil Gentofte Kommune undervise resten af personalet på kommunens plejeboliger i forebyggelse af urinvejsinfektioner med henblik på at nedbringe antibiotikaforbruget.

Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte

Aktive borgere og samskabelse

Udvikling af ydelser, initiativer og aktiviteter i kommunen sker i samskabelse med borgerne.

Tilrettelæggelse af indsatsen og støtten til borgere med handicap eller psykisk sygdom samt socialt udsatte borgere sker i et tæt samarbejde med bl.a. brugerbestyrelser, hvor styrkede samarbejdsformer kvalificerer indsatsen gennem brugerindflydelse på de enkelte bo- og dagtilbud – og i netværk på tværs.

Familien i centrum videreudvikles

Samarbejdsmodellen Familien i centrum tilbyder et tæt og helhedsorienteret samarbejde på tværs af forskellige lovgivninger og handleplaner. Modellen har vist sig effektiv i forhold til flere målgrupper, så konceptet videreudvikles til også at omfatte andre målgrupper af borgere med komplekse forløb, f.eks. mennesker med hjerneskade. Gentofte Kommune er herigennem på forkant med den nye lovgivning Én borger – én plan, der forventes at træde i kraft pr. oktober 2020.

Trivsel og udvikling gennem netværk og læringsforløb

At være en del af et netværk har betydning for os alle og er en vigtig støtte i livet. Med udgangspunkt i netværksstrategien "Netværk der styrker" samarbejder vi med borgerne om at understøtte deres netværk, så de opnår større trivsel og selvstændighed, tager ansvar for eget liv og får støtte fra netværket.

I 2020 vil det 3-årige satspuljeprojekt om "Trivselskortet" gå ind i den afsluttende fase, hvor virkning, omkostninger og resultater af en række gruppeforløb vil blive testet. Trivselskortet benyttes som metode til kortlægning og samtale med borgerne om deres netværk i form af personer, steder og aktiviteter.

Det gode liv – i nye rammer omkring Bank-Mikkelsens Vej

I 2020 afsluttes byggeriet af de 120 boliger til voksne på området omkring Bank-Mikkelsens Vej og borgere fra Blomsterhusene og Blindenetværket flytter ind i de sidste 72 boliger.

Byggeriet er en del af det omfattende moderniseringsprojekt "Det gode liv – i nye rammer". Formålet er at etablere bo- og dagtilbud samt sociale institutioner for børn, unge og voksne, som danner gode rammer for et godt liv nu og i fremtiden. Projektet åbner også området og skaber en sammenhæng til lokalområdet.

Rammen for moderniseringsplanens primære funktioner:

- Nybyggeri af 120 tidssvarende boliger med servicearealer til voksne i fire botilbud
- Optimerede dag-, aktivitets- og sundhedstilbud til børn og voksne i ombyggede bygninger
- Nybygning af et børnehus til bl.a. en specialbørnehave og et aflastningstilbud

Dertil kommer 49 almene familieboliger af en gennemsnitsstørrelse på 80 m², der skal bygges og drives af Gentofte Ejendomsselskab med KAB som forretningsfører. Byggeriet af almene familieboliger går i gang ved årsskiftet 2020/21.

Sundhed gennem aktiviteter og uddannelse

Borgere i en socialt udsat position har på nationalt niveau ikke opnået den samme forbedring af deres almene sundhedstilstand som befolkningen generelt. En række målrettede aktiviteter om bl.a. sund mad, motion, motivation og netværk gennemføres også i 2020. Uddannelse af borgere og personale som måltidsambassadører og sundhedsagenter styrker indsatsen. For 6. år i træk gennemføres en sundhedsuge, som primært er rettet mod brugere af kommunens socialpsykiatriske og boligsociale tilbud, men hvor der også er foredrag, som er åbne for alle.

”Skole på Tværs” er et samarbejde mellem Region Hovedstadens Psykiatri, Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Gentofte kommuner om fælles recovery skole, der tilbyder kurser for patienter, pårørende, medarbejdere og frivillige.

Analyse af udgiftspres

Der er et udgiftspres på de specialiserede socialområder – specialundervisning, børn og unge med særlige behov og voksenhandicapområdet - i Gentofte Kommune. Det er en udvikling, som også ses på landsplan. Udgiftspreset forklares bl.a. med flere borgere med behov for mere hjælp, stigende levealder og flere sager med stor kompleksitet. Der er et behov for at analysere årsagerne dybere og lede efter handlemuligheder, der kan nedbringe de samlede udgifter. Der er derfor iværksat analyser på de specialiserede socialområder. Herigennem ønsker Gentofte Kommune især at styrke arbejdsgange, visitationspraksis, økonomistyring og dataunderstøttelse.

Boligsocial indsats

For at understøtte den boligsociale indsats har forligspartierne afsat 1 mio. kr. om året i perioden 2019-2022. Der er pr. 1/3-19 ansat to boligsociale medarbejdere 37 timer ugentligt.

Den boligsociale indsats vil i 2020 fortsat have et særligt fokus på udvalgte boligområder primært Ved Ungdomsboligerne og i Mosegårdsparken. De boligsociale medarbejdere er med til at understøtte gode naboskaber, tryk, øget trivsel og sundhed i boligområderne og involvering af beboerne.

Alle aktiviteter igangsættes sammen med beboere, frivillige samt andre lokale og eksterne samarbejdspartnere som boligorganisationer, frivillige fra Netværkshuset, DGI og Dansk Flygtningehjælp. Derudover inddrages relevante aktører i kommunen løbende bl.a. i opgavenetværk f.eks. til at styrke mulighederne for aktiviteter, læring og fællesskaber i udearealerne.

Indsatsen gennemføres på baggrund af bl.a. udarbejdelsen af 10 principper fra et opgaveudvalg om en helhedsorienteret og sammenhængende boligsocial indsats i Gentofte Kommune. Principperne handler bl.a. om beboerdemokrati, det lokale engagement, nye fællesskaber og attraktive boligområder. Nye innovative tiltag skal være i højsædet og fremme det gode liv i boligområderne.

Arbejdsmarked og overførselsindkomster

Erhvervslivet – fortsætte den gode dialog

Vi vil, at Gentofte er et godt sted at drive virksomhed med gode rammebetingelser for virksomhederne. Vi er i gang med at udmønte den politik og handleplan, som opgaveudvalget Erhvervspolitik formulerede tilbage i 2017. Det handler blandt andet om at udvikle kommunens forretningsstrøg, om Gentoftes nye hjemmeside, hvor det skal blive nemmere for erhvervslivet at søge den information, som de har behov for og om #virkelighedensskole for eleverne i 8. klasse, hvor eleverne løser en problemstilling for en virksomhed.

Og det handler også om, at vi fortsætter den dialog med erhvervslivet, som vi har haft igennem årene med dialogmøder, netværksarrangementer og erhvervsconference – det er dialoger, der videreudvikler rammebetingelserne til gavn for erhvervslivet.

Der eksisterer allerede en række gratis tilbud til opstart, etablering og forretningsudvikling i regi af Erhvervshuset Hovedstaden. Vi vil i 2020 fortsætte samarbejdet med Erhvervshuset om at markedsføre disse tilbud til kommunens virksomheder, så flere kan få gavn af de tilbud, der allerede eksisterer til at konsolidere eller vækste med sin virksomhed.

Den beskæftigelsesrettede indsats - flere borgere med en arbejdsevne skal i arbejde eller uddannelse

Det er afgørende for virksomhedernes muligheder for at vækste, at der er adgang til kvalificeret arbejdskraft. Danmark er i højkonjunktur, der gør, at færre og færre personer står uden arbejde. Og alligevel er der fortsat borgere, der står uden arbejde, borgere i risiko for at ende som langtidsledige og borgere, der med målrettede indsatser skal have hjælp til at finde vej tilbage til arbejdsmarkedet eller i uddannelse. Så vi har en opgave med at hjælpe mødet på vej mellem de virksomheder, der mangler arbejdskraft og de borgere, der mangler et arbejde.

Gentofte Kommune har derfor valgt i en 6-årig periode at investere i den beskæftigelsesrettede indsats, hvor borgerne får en endnu mere målrettet og intensiv virksomhedsrettet indsats, end de får i dag. Det kræver, at antallet af sager per medarbejder bringes ned og flere interne initiativer med et virksomhedsrettet perspektiv gennemføres.

Vi arbejder efter, at de ledige kommer tættere på arbejdsmarkedet blandt andet ved at øge samarbejdet med erhvervslivet gennem partnerskaber og virksomhedsrettede initiativer. Derfor har vi også prioriteret at styrke jobcenterets virksomhedsservice.

Samtidig arbejdes der med at udvikle digitale løsninger, der skal gøre det nemmere for virksomhederne at tage del i beskæftigelsesindsatsen – eksempelvis, når der skal søges om virksomhedspraktikker, job med løntilskud og fleksjob.

Vi har også prioriteret at nedsætte opgaveudvalget 'Flere i arbejde eller uddannelse'. Opgaveudvalget skal komme med ideer og anbefalinger til metoder og konkrete initiativer, der kan hjælpe ledige i arbejde. I opgaveudvalget er fokus på målgrupperne ledige på dagpenge og kontanthjælp på 50+ år, på kvindelige flygtninge og familiesammenførte og på unge dimittender. Det er ledige borgere, som alle er er parate til at komme i arbejde eller uddannelse inden for en kortere periode, men samtidig har en profil, der gør, at de statistisk set har en forhøjet risiko for at ende i langtidsledighed.

De unges ledighed har igennem årene været et højt prioriteret indsatsområde og vil også være det i 2020. Der er for de unge uden en erhvervskompetencegivende uddannelse et fokus på at motivere, vejlede og kvalificere de unge til at tage en uddannelse. For de sårbare unge tilbydes uddannelsesrettede tilbud parallelt med et socialt eller behandlingsmæssigt tilbud.

Flygtninge

Antallet af nytilkomne flygtninge er faldet, siden vi modtog flest flygtninge tilbage i 2016. Gentofte Kommune skal således modtage 18 flygtninge i 2019 og 7 flygtninge i 2020. Hertil kommer de, der måtte blive familiesammenført og måske også et mindre antal kvoteflygtninge. De flygtninge, vi allerede har modtaget, bor for de flestes vedkommende fortsat i midlertidige boliger og vil gøre det i en årrække fremover. Det har betydning for den kommunale boligmasse og for økonomien. Også på andre områder vil vi fortsat have økonomiske forpligtelser knyttet til flygtninge, som er ankommet tidligere.

I kontakten med flygtninge og familiesammenførte har vi som opgave at skulle rådgive om vejen til at kunne forsørge sig selv gennem beskæftigelse og fortælle om de muligheder, der er for at uddanne sig i det danske samfund. Samtidig har vi også som opgave at vejlede om de muligheder, der er ved frivillig tilbagevenden til eget hjemland (repatrering).

Et afgørende parameter for den gode integrationsindsats for flygtninge og familiesammenførte er, at de hurtigst muligt tilknyttes arbejdsmarkedet eller kommer i uddannelse. Derfor er det vigtigt at have fokus på dels at styrke deres kvalifikationer, dels at styrke deres netværk.

Integrationsopgaven løses i et tæt samarbejde mellem kommunen, uddannelsesinstitutioner, foreninger og ikke mindst virksomheder. Virksomhederne spiller en nøglerolle i den beskæftigelsesrettede indsats. Det er på arbejdspladserne, at flygtningene og familiesammenførte får opbygget deres kvalifikationer, lærer om dansk arbejdspladskultur og får trænet det danske sprog. I samarbejdet med virksomhederne gøres brug af virksomhedsmentorer. Mentorerne introducerer, vejleder og oplærer borgeren i emner, der ligger udover, hvad en arbejdsplads normalt forventes at varetage. Der arbejdes med indsatser og samarbejdes målrettet med brancher, hvor der er behov for arbejdskraft, om som er forenelige med målgruppens kompetencer.

I 2020 vil vi have et særligt fokus på de mere udsatte flygtninge og familiesammenførte med meget sporadisk eller ingen kontakt til arbejdsmarkedet. I et samarbejde med Integrationsnet og partnerkommunerne Rudersdal, Hillerød og Allerød gennemfører vi projekt Business Training, hvor borgerne hurtigst muligt kommer i virksomhedspraktik, hvor deres kompetencer trænes. Sideløbende undervises de to 2 gange om ugen i gruppebaseret undervisning, hvor der blandt andet tages udgangspunkt i situationer opstået på virksomhederne, der er virksomhedsbesøg, undervisning i at udarbejde CV, mv. Undervisningen foregår i Netværkshuset, hvilket kan styrke kursisternes kontakt til Netværkshuset. Projektet er finansieret af EU's Socialfond.

Bæredygtighed og klima

Bæredygtigt Gentofte

Gentofte Kommune arbejder fortsat seriøst og målrettet på at blive en stadig mere bæredygtig og klimavenlig kommune. For at tage næste skridt blev det besluttet som en del af Budgetaftale 2019-2020, at Gentofte Kommune skal være Klimakommune+.

Omdrejningspunktet for arbejdet med bæredygtighed i Gentofte Kommune er strategien "Sammen om et bæredygtigt Gentofte". Det bærende princip i strategien er, at borgere, virksomheder, foreninger, kommune, institutioner m.fl. har et fælles ansvar for at fremme bæredygtig adfærd.

Netværket Bæredygtigt Gentofte blev etableret i efteråret 2017. Netværket består af medarbejdere fra kommunen samt interesserede og engagerede borgere, organisationer og virksomheder. Netværkets formål er at initiere, understøtte og koordinere samskabende initiativer på bæredygtighedsområdet. Netværket kommunikerer via samskabelsesplatformen bæredygtigtgentofte.dk, som blev udviklet sammen med borgere i forlængelse af opgaveudvalgets strategi 'Sammen om et bæredygtigt Gentofte'. På platformen kan man orientere sig om netværkets aktiviteter, temamøder og erfaringerne fra de igangsatte initiativer. Man har også mulighed for at byde ind med nye ideer og at melde sig ind i netværket.

Der er blevet igangsat en række borgerdrevne og samskabende initiativer i løbet af 2018-2019. Der er startet flere byhaver, Gentofte har fået sin egen Repair Café, der indsamles skrald/affald til genbrug, der er startet en madklub for og med flygtninge - som foruden at være et socialt initiativ, også forebygger madspild, da maden bliver tilberedt af overskudsvarer fra lokale supermarkeder. Hertil kommer etablering af to kvæggræsserlaug ved Gentofte Sø og ved Ermelundssletten. Borgerdrevne aktiviteter vil fortsat have fokus i 2020.

I 2019 startede projektet 'Grøn Hverdag', hvor 10 familier i Gentofte Kommune får inspiration og hjælp til at ændre deres livsstil i en mere bæredygtig retning. Projektet strækker sig over et halvt år, hvor deltagerne

indledningsvist får registreret deres nuværende adfærd og herefter får råd og vejledning i omlægning af deres adfærd ift. daglig transport, rejsevaner, madvaner, el-, vand- og varmemeforbrug samt affaldssortering. Deltagerne får mulighed for at afprøve elcykel eller elbil, alt efter deres sædvanlige transportform. Og de får vejledning til, hvor de kan sætte mest ind, og hvilke vaner der vejer tungest på CO2-regnskabet og planetforbrug. Deltagerne registrerer deres forbrug og produktion af affald, og registreringerne bliver bearbejdet med en livsstilsberegner, som er udviklet af studerende på DTU.

Familierne får løbende tilbagemeldinger på, hvordan deres livsstil påvirker CO2-regnskabet og planetforbrug. På den måde får deltagerne mulighed for at afprøve "på egen krop", hvordan man helt konkret kan leve et mere bæredygtigt liv. Fokus i projektet er at formidle de gode erfaringer med at omlægge sin livsstil til en mere bæredygtig hverdag til inspiration for andre.

Gate 21 Projektet Bæredygtig Bundlinje 1 blev afsluttet i april 2019. Projektet var målrettet små og mellemstore virksomheder med potentiale for energi- og ressourceeffektivisering. Hovedparten af de ni deltagende virksomheder har fået udarbejdet en grøn forretningsplan, som viser besparelspotentialer, omkostninger og tilbagebetalingstider for grønne investeringer. Samlet set er der hos de ni Gentoftes virksomheder fundet potentialer for at spare 180 tons CO2. Lige så vigtigt er det, at der er skabt stor interesse for grøn omstilling. Flere af virksomhederne, som fx tæller Schæffergården og Sølyst har implementeret mere bæredygtige løsninger ift. at reducere madspild, og andre er på vej.

På baggrund af de gode resultater fra Bæredygtig Bundlinje 1 har Gentofte Kommune valgt at deltage i Bæredygtig Bundlinje 2, som løber over de næste 3 år. Dels fordi virksomhederne har udvist stor interesse for grøn omstilling og dels fordi projektet understøtter kommunens øvrige arbejde med bæredygtighed med afsæt i bæredygtighedsstrategien "Sammen om et bæredygtigt Gentofte". Der vil i projektet være fokus på to branchespecifikke spor, herunder oplevelsesbranchen (fx restauranter) og byggebranchen, ligesom fokus vil ligge på at hjælpe virksomhederne til at omsætte de opgjorte potentialer til konkrete energibesparelser.

FN's verdensmål – Opgaveudvalg og 'Danmark for målene'

Kommunalbestyrelsen besluttede at nedsætte et opgaveudvalg om 'FN's verdensmål i Gentofte'. Opgaveudvalget startede sit arbejde i april 2019 og skal komme med anbefalinger til, hvilke af de 17 verdensmål der især har relation til udviklingen i Gentofte Kommune, og hvordan vi konkret kan bidrage til opfyldelsen af disse lokalt. Opgaveudvalget afsluttes i efteråret 2020.

Som led i at øge kendskabet til FN's verdensmål er der i 2018-2019 afholdt en række arrangementer under navnet 'Danmark for målene', som stiller skarpt på udvalgte verdensmål.

Opgaveudvalg om fremtidens transport

Gentofte Kommune har inviteret borgerne med til at udvikle rammer og retning for fremtidens transport i Gentofte med udgangspunkt i de samfundsmæssige og teknologiske udviklingstendenser og de trafikale udfordringer og behov, som kommunen står overfor såvel i dag som i fremtiden.

I Gentofte Kommune opleves aktuelt udfordringer i forhold til trængsel, fremkommelighed og parkering ikke mindst som følge af den voksende bilpark. Samtidig er der fokus på tryghed og sikkerhed i forhold til trafikanternes adfærd.

Formålet med opgaveudvalget er på baggrund af de skitserede udviklingstendenser og udfordringer/behov i Gentofte Kommune at skabe rammer og retning for udviklingen af fremtidens transport, der fremmer

nem, hurtig og fleksibel transport med en høj grad af sikkerhed, fremkommelighed og bæredygtighed til følge. Opgaveudvalget er godt i gang og arbejdet afsluttes 2. kvartal 2020.

Resultatet af opgaveudvalgets arbejde skal understøtte kommunens eksisterende politikker, strategier og planer, herunder "Trafiksikkerhedsplan 2017-2020" og bæredygtighedsstrategien "Sammen om et bæredygtigt Gentofte".

Udvikling af affaldsordningerne og øget fokus på affaldsforebyggelse

Forebyggelse af affald er et vigtigt indsatsområde, som vi i 2020 belyser med en kampagne, målrettet minimering af emballageaffald og madspild. Kampagnen handler om, hvordan vi undgår unødigt brug af engangsemballage - fx engangskrus og -poser - og 'får spist op'. Kampagnens aktiviteter afvikles som forskellige temaer i videoer, artikler m. fl. medier etapevist hen over året.

Affaldssortering er ved at blive udrullet ved kommunens skoler og daginstitutioner. Næste fase, som starter i slutningen af 2019, bliver hovedbiblioteket, øvrige kulturinstitutioner, fritidscentre og idrætsanlæg. Primo 2020 udrulles affaldssortering til plejeboliger og dagcentre m.v.

Gentoftes affaldsordninger har gennemgået stor udvikling de seneste år, men der er stadig potentiale for at øge genanvendelse og genbrug ved at udvikle og udbygge med nye ordninger. Hos etageejendommene kobles ejendomme fortsat på ordninger med pap/papir/glas/plast/metal. Et forsøg med indsamling af madaffald hos villaer og rækkehuse og madaffald, tekstiler og småt elektronik i beholdere hos etageejendomme er startet op i foråret 2019.

'Affald på afveje' er en ny oplysningskampagne, der har fokus på typiske fejlsorteringer i affaldsbeholderne, som er ødelæggende for genanvendelsen. I efteråret 2019 satte kampagnen ind for at komme typiske fejl til livs, fx pizzabakker og mælkekartoner i papir- og papaffaldet. I 2020 fortsætter kampagnen med 'at få affaldet på rette vej' for andre affaldstyper, både når der sorteres hjemme og på genbrugsstationen.

Besøg af skoleelever og børnehaver har været populært og stigende siden opstart af vores undervisnings-tilbud på genbrugsstationen i 2014. Arbejdet med at klæde Gentoftes yngste borgere på til at sortere og tage ansvar for deres affald vil også i 2020 prioriteres højt og løbende tilpasses skolernes og institutionernes udgangspunkt og interesser.

Energihandlingsplan

Arbejdet med at undgå energispild fortsættes med udgangspunkt i Energihandlingsplan 2018-2025 for kommunens bygninger, som Kommunalbestyrelsen vedtog i 2018. Det er til gavn for både klimaet, indeklimaet og driftsøkonomien og er en målsætning, Gentofte Kommune har arbejdet systematisk med i mange år. Energihandlingsplanen understøtter målet i Klimakommuneaftalen med DN om at opnå en reduktion af CO₂-udledningen på 2 % om året til og med 2025, hvilket opnås ved investeringer i energiforbedrende tiltag, optimering af driften af tekniske anlæg samt fokus på brugeradfærd.

Udskiftning af vejbelysning til LED fortsætter. I perioden 2019-2021 vil alle kommunens lyskilder blive udskiftet med LED, hvilket vil medføre en reduktion i CO₂-udledningen på ca. 400 tons om året samtidig med, at det vil reducere udgifterne til vejbelysningen. Udskiftningen finansieres over investeringsbeholdningen som led i Budgetaftale 2019-2020 og tilbagebetales i takt med at den årlige besparelse på energiudgifter kan udmøntes. Udskiftningen er i fuld gang og følger planen om fuld udskiftning inden udgangen af 2021.

Fjernvarme

På grund af de af Energistyrelsen fastsatte beregningsforudsætninger er det fortsat ikke muligt at fortsætte udbygningen af fjernvarmenettet i kommunen. Der arbejdes derfor efter en strategi om at optimere tilslutningen til fjernvarmenettet i de allerede udbyggede områder. Optimeringen vil ske løbende via tilslutningskampagner i udvalgte områder på det eksisterende fjernvarmenet.

Udviklingen i beregningsforudsætningerne følges nøje, således at der kan iværksættes nye projektforslag til udbygningsområder i kommunen, når dette igen bliver muligt – i tråd med Gentofte Kommunes ambitioner om at være en miljø- og klimavenlig kommune.

Klimatilpasning for bedre håndtering af regnmængder

I 2018-2019 har Novafos sammen med HOFOR startet planlægningen af Svanemøllen Skybrudstunnel. Skybrudstunnelen skal sikre mod oversvømmelse af de udsatte områder i det sydlige Gentofte, den nordlige del af Københavns Kommune samt den østlige del af Gladsaxe Kommune. Tunnelen skal udgøre ryggraden i de tiltag, der samlet skal imødegå og mindske gener ved skybrud i området, herunder oversvømmelser ved Lyngbyvejen.

Projektet er frem til primo 2020 i den indledende miljøvurderingsfase (tidligere VVM), som indbefatter flere høringsfaser af offentligheden. Der har været afholdt borgermøde om projektet i Gentofte. Herefter følger projekteringsfasen og diverse myndighedsgodkendelser, og opstart af anlæg af tunnelen forventes tidligst i 2022. Projektet er et forsyningsprojektet, som finansieres over taksterne.

Grønne områder

Som led i udviklingen af de grønne områder forventes begrønningen af klimasikringsprojekterne i Mosegårdskvarteret og Gentofterenden for alvor at folde sig ud i 2020 – I Mosegårdskvarteret med vejbede, træer og beplantning om søer og i Gentofterenden med hække, træer, blomster og græs langs pendlerstien og i naturbåndet.

Byhave ved Gentofte Hovedbibliotek – læring, formidling og fællesskab

På initiativ af en gruppe borgere forventes der at blive etableret en byhave ved Gentofte Hovedbibliotek i 2020. Foreningen 'Spis Byen – Byhaven ved Hovedbiblioteket i Hellerup' har indgået en brugsretsftale med kommunen om to arealer på henholdsvis 325 m² og 90 m² og vil i løbet af vinteren 2019-2020 undersøge muligheder og priser for højbede samt søge tilskud i diverse fonde og puljer.

Trafik

Trafiksikkerhed

På baggrund af arbejdet i opgaveudvalget 'Trafik – Sikker i byen' vedtog Kommunalbestyrelsen tilbage i maj 2016 'Trafiksikkerhedsplan 2017-2020'. Den blev efterfølgende konkretiseret i en handleplan. Initiativerne i 2018-2019 har især ligget inden for temaerne 'Trafikadfærd og hastighed', 'Fremtidens trafikant', 'Cykeltrafik' og 'Tilgængelighed'. Blandt andet er der arbejdet med optimering, samordning og hovedeftersyn af trafiksignaler; med forankring af trafiksikkerhedsarbejdet lokalt, for eksempel gennem dialog med Dyssegårdsvej og Munkely; med adfærdsregulerende løsninger ved Maglegårdsskolen, Sct. Joseph Søstrenes Skole og Rygaards Skole samt med lokale og nationale kampagner rettet mod blandt andet cyklister. Desuden er der afholdt en trafikcafé for borgere 60+. Sideløbende med at de igangværende aktiviteter videreføres, vil fokus i 2020 blandt andet være på kortlægning af mørketal gennem indsamling af

skadestuedata; på tiltag på uheldsbelastede steder; på optimering af cykelparkering i bydelscentre samt på forsøg med en ny type lydfyr i udvalgte kryds.

Vedligeholdelse af veje, stier og fortove

Der lægges fortsat vægt på, at kommunen har en god infrastruktur, så borgerne oplever god fremkommelighed og høj trafikssikkerhed, når de færdes rundt i kommunen. Når der foretages gravearbejder i kommunens veje i forbindelse med fjernvarmeprojekter, skybrudsprojekter mv., renovering af diverse ledninger, lægges der afgørende vægt på, at graveaktørerne ved reableringerne fuldt ud efterlever kommunens krav om, at belægningerne skal være jævne som før gravearbejdernes påbegyndelse. Der er ligeledes fokus på, at vejbelægningerne opgraderes som et led i den løbende vedligeholdelse. Udførelsen af belægningsarbejder på vejene koordineres med kommende lednings-/gravearbejder, så der opnås synergi i arbejdernes udførelse, samtidig med at der udvises hensyn til fremkommeligheden ved renoveringsarbejdernes tilrettelæggelse.

Arkitektur i Gentofte

Arkitekturpolitikken blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i oktober 2018. Arkitekturpolitikken er udarbejdet af et opgaveudvalg med afsæt i den gældende arkitekturpolitik og sætter rammerne for kommunens arkitektoniske bevaring og udvikling. Både vedrørende bygninger, byrum og landskabsrum.

Arkitekturpolitikken 'Arkitektur i Gentofte' indeholder bl.a. en vision og fem grundlæggende værdier for det samarbejde om arkitektur, der foregår mellem mange forskellige aktører. Det gælder fx aktører som arkitekter, ejendomsmæglere, grundejerforeninger, interesseforeninger og Gentofte Kommune.

'Det grønne Gentofte' er et andet aspekt af kommunens visuelle udtryk, og er titlen på et opgaveudvalg, som er nedsat for at komme med anbefalinger til, hvordan oplevelsen af "den grønne kommune" bevares, herunder det grønne vejbillende i kommunens villaområder. Opgaveudvalget afslutter sit arbejde i efteråret 2020.

Kommunens bygningsmasse

Gentofte Kommune har en stor bygningsmasse i form af skoler, daginstitutioner, idrætsanlæg, plejehjem mm. Der er ved at blive gennemført en kapacitetsanalyse, som ser på, hvordan man kan sikre effektiv anvendelse af kommunens bygninger til gavn for borgernes foreningsdrevne og selvorganiserede aktiviteter på de tidspunkter, hvor bygningerne ikke anvendes til deres primære anvendelse. Det gælder fx skoler, hvor der ofte er ledig lokalekapacitet i aften- og weekendtimer. Kapacitetsanalysen er en del af Budgetaftale 2019-2020.

Gentofte Kommune har en forpligtigelse til at sikre en ordentlig vedligeholdelsesstandard for kommunens bygninger. Både af hensyn til de borgere, der benytter bygningerne, og af hensyn til at bygningerne bevarer deres værdi. Mange af kommunens bygninger er fredede og bevaringsværdige, og kommunen har et særligt ansvar for at sikre bevarelsen af disse bygninger for fremtidige generationer. Det særlige vedligeholdelsesbehov er derfor gennemgået, og der er udarbejdet en vedligeholdelsesplan for de næste 10-12 år, som ud over disse bygninger dækker store og komplicerede tekniske anlæg. Der er afsat midler til perioden 2019-2022 i Budgetaftale 2019-2020, og der vil også fremadrettet være fokus på finansieringen.

Bedre velfærd for færre ressourcer i robuste arbejdsfællesskaber

Gentofte kommune er og skal vedblive med at være en attraktiv arbejdsplads, hvor ledere og medarbejdere sammen med borgerne skaber den bedst mulige værdi for borgerne. Tydelig meningsfuldhed i arbejdet, et godt arbejdsmiljø, god ledelse og robuste arbejdsfællesskaber er omdrejningspunkter i den attraktive arbejdsplads.

I en tid med bl.a. stigende rekrutteringsudfordringer på flere af kommunens arbejdspladser, er organisationens evne til at fastholde og udvikle attraktive arbejdspladser altafgørende. Et vigtigt fundament for at skabe retning og mening i opgaveløsningen er organisationens fælles strategi "Bedre velfærd for færre ressourcer". Et netværk med ledere og medarbejdere fra forskellige dele af organisationen er ved at undersøge, hvordan vi kan videreudvikle vores fælles strategi, så den fortsat opleves relevant og meningsgørende for hele organisationen. Netværket er i sit arbejde i dialog med en stor del af organisationen, da det er ambitionen, at vi sammen skal skabe en mulig, ny fælles strategi.

Rekruttering og sygefravær

Gentofte Kommune har, ligesom andre kommuner og mange private virksomheder, mærket udfordringerne med at rekruttere de rette kompetencer. Faldende ungdomsårgange og flaskehalsproblemer i uddannelsessystemet gør det vanskeligt at besætte stillinger med kvalificeret arbejdskraft. Denne udfordring bliver der arbejdet med i et "Strategisk forum om rekruttering" bestående af ledere og medarbejdere med interesse for og erfaring inden for emnet. Formålet er at dele viden og erfaring, afdække nye muligheder og iværksætte forsøg og initiativer i organisationen, der kan mindske rekrutteringsudfordringer og eller styrke organisationens evne til at fastholde medarbejdere.

Når der mangler medarbejdere på en arbejdsplads, lægger det et forøget pres på de tilstedeværende medarbejdere. Det betyder også, at alle har en fælles interesse i at sikre, at sygefraværet ligger på et naturligt, lavt niveau. Generelt ligger sygefraværet i Gentofte Kommune under landsgennemsnittet, og mens sygefraværet generelt er steget på landsplan i 2018, er det lykket Gentofte Kommune at knække kurven, da sygefraværet her er faldet fra 2017 til 2018. Organisationens har de senere år været meget opmærksom på at forebygge sygefravær og mindske et for højt fravær – blandt andet med tættere og mere konsistent sygefraværsopfølgning i forhold til den enkelte og udvikling af robustheden i arbejdsfællesskaberne. Vi antager, at opmærksomhed på at forebygge og håndtere fravær er en del af baggrunden for det fald, vi ser fra 2017 til 2018.

Organisationen fastholder fremadrettet et stærkt fokus på at øge trivlsen og tilstedeværelsen på alle arbejdspladser og har i 2019 udformet en strategi for sygefravær, der beskriver de initiativer, organisation, arbejdspladser og ledelse skal tage for at forebygge og mindske et for højt fravær – *ud over* det vi allerede gør. Strategien tænkes sammen med vores rekrutteringsstrategi, da en del af vanskelighederne med at rekruttere ansatte på en række områder kan løses med et mindre sygefravær.

APV- og Trivselsmålinger

Vi er sammen om at følge, udvikle og tage ansvar for trivlsen og et godt arbejdsmiljø i organisationen. For at hjælpe til med, at det kan ske, har Hovedudvalget besluttet et nyt koncept for afholdelse af APV- og trivselsmålinger i organisationen. Det nye koncept består af et fælles spørgeskema for hele kommunen, som alle arbejdspladser skal følge op med dialog og en drøftelse af, hvad der kan styrke trivlsen og arbejdsmiljøet for dem. Et vigtigt mantra i det nye koncept er "ingen tal uden tale".

Det fælles spørgeskema medvirker til, at den enkelte arbejdsplads kan følge udviklingen af arbejdsmiljøet over tid. Samtidig giver det mulighed for at se mønstre på tværs af organisationen, som kan give anledning til at iværksætte særlige indsatser, så arbejdsmiljøet styrkes i hele organisationen.

Nye arbejdsformer, ledelse og kompetenceudvikling

Gentofte Kommunes administration har fortsat fokus på løbende at udvikle opgaveløsningen, så løsningerne skaber den bedst mulige værdi for borgerne. I mange sammenhænge løses opgaver bedst på tværs af de traditionelle, faglige skel, hvilket stiller nye krav om kompetencer til både ledere og medarbejdere. Når opgaver løses på nye måder er der også behov for at se på ledelse med nye briller. Når medarbejdere arbejder sammen på tværs, bliver det også en ledelsesrolle at støtte medarbejderne heri og sikre, at der allokeres ressourcer til de relevante opgaver. Ledelse er i bevægelse og lederne understøttes i bevægelsen med kompetenceudvikling og netværk, der skaber plads til at drøfte og arbejde med fælles udfordringer. Det er et vedvarende fokus for organisationen at styrke kvaliteten og udviklingen af ledelse, da god ledelse er en forudsætning for at udvikle og fastholde attraktive arbejdspladser, hvor ledere og medarbejdere sammen med borgerne skaber den bedst mulige værdi for borgerne. Som et nyt tiltag, vil der i 2020 blive mulighed for at lave evalueringer af ledelse, der skal bidrage til refleksion over og udvikling af ledelse.

De nye arbejdsformer i organisationen stiller nye krav til både ledere og medarbejdere. På alle opgaveområder er der afsat midler til den faglige kompetenceudvikling. Der er tilsvarende afsat puljemidler, som alle arbejdspladser kan søge fra, hvis der er behov for kompetenceudvikling i tilknytning til nye måder at løse opgaven på. Det er et krav, at løsningen skal skabe værdi for borgerne, at læringen kan trænes i praksis, og at dem, der får del i midlerne, er indstillet på at dele ny viden, kompetencer og erfaringer med resten af organisationen.

MED samarbejde, stå fælles om udfordringer

I Gentofte Kommune er der en god tradition for et tæt samarbejde med MED-organisationen. Et samarbejde, som løbende skal udvikles og styrkes i forhold til de fælles opgaver og udfordringer. Ledelseskommisionen anbefaler, at MED-organisationen, ud over de obligatoriske emner om trivsel og sygefravær, skal arbejde med at sikre, at dialogerne i MED skaber værdi for borgerne. I 2019 indledtes drøftelserne i Hovedudvalget om, hvordan dialogerne i MED i øget grad kan bidrage til værdiskabelsen.